

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy Zsilinszky utca 1. sz. földszint. (Arany Bika bérház.) Tel: 41-13 (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. n. 4-11-ig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Tel: 41-13 (7 mellékállomással.) Hivatalos órák: Reggel 8 órától este 6-ig.

Két nép kézfogása

Dobi István miniszterelnök Prágából hazatérőben a csehszlovák határállomásról Zapotoczk csehszlovák miniszterelnökhöz intézett táviratában ezeket írta: „Mevagyok győződve arról, hogy az a szerződés, amelynek ratifikációs okmányait kicseréltük, a kölcsönös együttműködés alapján népeink további fejlődésében új és gazdag lehetőségeket nyújt; meggyőződünk arról, hogy a csehszlovák magyar barátság mélyen gyökerezik népeinkben és ez biztosíték arra, hogy a két szabadságszerető nép még egységesebben és szilárdabban sorakozik fel a Szovjetunió vezetése békéfrontban”.

Igen, szomszédainkkal ezért sikerült termékeny és gyümölcsöző szövetségi szerződéseket kötni, mert mindkét oldalon a nép vette kezébe sorsának intézését és az a vékony reakciós réteg, mely a multban hatalmaskodott a népek felett, ma már nincs többé. Ez a multbeli vékony hatalmaskodó réteg hamisította meg az egymásra utalt népek között a légkört, hamis jelezsávakkal és a réteg szított a gyűlölködés lángját és uszította egymás ellen azokat, akiknek pedig éppen az együttműködés, a jószomszédság, a barátság volt eminek érdekük. Egycsapásra megváltozott a helyzet, mikor a dolgozó nép vette kezébe sorsának intézését. Mint mikor a mo. csarai lecsapolják és termő talajjává válik az eladagolt értéktelen terület, éppennyi a reakciós és fasizista uralkodó posványának lecsapolása után egyszerre termékenyebbé válik a szomszédság alapja, a szomszéd népek körében feltört a kölcsönös vágy a régi mesterkélty és erőszakosan szított ellentétek elsimítására és a baráti közeledésre. A kormányok végrehajtották a nép akarát és így jött létre közöttünk és szomszédaink között a szoros barátság láncolata.

Am van még egy nagy erő, mely közelebb hozza egymáshoz a népeket, ez pedig a szocializmus ereje. A magyar és csehszlovák barátsági szerződés és szövetség is azért jöhetett létre, azért jegecsedhetett ki a kölcsönös népakarat, mert mindkét nép egyképpen elindult a szocializmus útján. Egybefűz bearmunket a szocializmus építésének közös útja.

Rákosi Máttyás, a magyar nép vezetője prágai beszédében megállapította, hogy ez a szerződés nagy győzelme a szocializmus építő népeknek és súlyos veresége az imperialista frontnak. Láthatjuk, hogy a szocializmus összekötő, kiegyenlítő erő míg a kapitalizmus és ennek végső formája az imperializmus a népeket egymás ellen fordító, taszító erő. A magyar csehszlovák barátsági szerződésnek is az adta meg a legbiztosabb előfeltételt, hogy mindkét országnak közősek szövetségi kapcsolatai legnagyobb barátságunkkal és szövetségességünkkel, a Szovjetunióval. Mindkét nép szilárdan a Szovjetunióra támaszkodik önállóságának és függetlenségének megvédésében. A Szovjetunió önzetlen segítsége és támogatása nyitotta meg mindkét nép előtt a szocializmus útját és ezen az úton találkozik baráti kézfogással a magyar és csehszlovák nép. A magyar dolgozó nép most

A minisztertanács megállapította a gabona-árakat

A minisztertanács foglalkozott a búza, a rozs, a kéiszeres, az árpa és a zab árának megállapításával.

A terménybeadási kötelezettség teljesítésére beadott búza 60 forint, a rozs és kéiszeres 54 forint, az árpa 50 forint. A zab szintén

50 forintos áron kerül átvételre. A termelői árak tehát azonosnak a tavalyival.

Ugy a kötelező terménybeadás után, mint a megvételre felajánlott szabad gabona után az állam felárát fizet. Aki augusztus 13-ig beadja gabonáját, öt forint, aki

szepetember 3-ig adja be, 2 forint felárát kap.

Míg a búza világgiaici ára a fenti árnal lényegesen alacsonyabb és állandóan esik, addig a magyar népi demokrácia áldozatvállalás árán is tartja a tavalyi érvényben levő gabonaárakat.

A Kuomintang katonái tömegesen lépnek át a kínai néphadsereghez

A partizáncsapatok Honkongtól 15 kilométernyire harcolnak Terror, korrupció és gazdasági válság Törökországban

Sanghaji jelentés szerint Honkong határától mintegy 15 km-re penteken összeütközésre került sor a felszabadító hadsereghez tartozó partizánkötelek és a Kuomintang csapatok között. A kínai szabadságharcosok azért kezdtek itt tevékenységre, mert a felszabadító hadsereg sorkatonasága is rövidesen már erre a területre érkezik. Az Uj Kína hírgyűnkésege peipingi jelentése szerint egyre több Kuomintang katoná pártol át magasrangú tisztjeikkel együtt a néphadsereghez. A sanghaji főhadiszálláson a légiérő 1300 embere jelentkezett szolgálattételre.

Nankingi jelentés szerint Kína felszabadult népei boldog örömmel üdvözlék a kormányalakításal megbízott új politikai tanácsadó testületet. A nemzeti kisebbségek vezetői kijelentették, most fordul elő, most történik először, hogy tekintettel vannak a nemzeti kisebbségekre és ez a kínai kommunista párt vezetésenek köszönhető.

A Szabad Kína sajtója melegen üdvözli Visinszkijnek Párisban elhangzott beszédét, amelyben a japán békeszerződés melébbi kidolgozását követelte és azt, hogy a Szabad-Kína kormány teljhatalmú joggal vehessen részt ezen az értekezleten.

TÖRÖKORSZÁG A LEJTŐN

Az angol News Statesman and Nation meglepően tárgyilagos cikket közöl Törökország gazdasági és politikai helyzetéről. Ennek egyszerű magyarázata az, hogy az angolok nem annyira Törökország jelenlegi állapotát viselik szívükön, mint inkább az fáj nekik, hogy Törökországban újabbban gazdag olajmezőket fedeztek fel, amire azonban nem ök, hanem az amerikai olajmágnások teszik rá kezüket.

Az ankarai uralom — írja a lap — meglepő hasonlóságot mutat az atbénihöz és a haldekló Kuomintanghoz. A hatalmon levő emberek korrupáltak, tehetetlenek és népszerűtlenek. Inonü, aki önmagát kiáltotta ki nemzeti vezetővé, hatalmas vagyont szerzett és vagyonának nagyrésztét kínai mintára az Egyesült Államokban helyezte biztonságba. Terrorral és intrikával tell kormányzasi módszerét egy

szultáni sem szárnyalta túl.

Törökország a gazdasági válság felé halad, amelyből nem lát kiutat. 1939 óta a létfenntarási költségek 600 százalékkal emelkedtek és jelenleg is átlagosan havi 20 százalékkal nőnek. A külkereskedelmi mérleg nagy hiányt mutat, az arany és valutatartalékok gyorsan olvadnak, míg az anatóliai paraszt alig tudja távol tartani a tarkast nyomoruságos sárkunyóbjától, az ankarai kormány bőkezűen sorjaja a dollárokat hivatalnokai számára.

Törökországban ma egy politikailag és erkölcsileg csödbe ment kormány eladja a nemzet vagyont az amerikai finác tákének. A nemrégiben felfedezett olajmezők igen gazdagok és a kormány utolsó reménye az ebből az olajmezőből származó jutalék. Irán és Irak közelmúltjának történetéből azonban a török nép megértheti, hogy mi kíván az amerikai olajtársaság a dollárokért cserébe.

A KÜLÜGYMINISZTEREK TANÁCSÁNAK PÁRISI ÜLÉS SZAKA KUDARCA IRTELTE A REAKCIÓ SZÁMITÁSÁT

Melnikov, a Szovjet TI munkatársa megállapítja, hogy a külügyminiszterek tanácsának ülészakán a központi kérdés a német kérdés volt. A szovjet küldöttség türelmesen és állhatatosan az alapvető kérdések megoldására törekedett. Nem egyszer hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió a még rendezésre váró összes alapvető német kérdések megoldását kívánja.

Nem titok, hogy a nemzetközi együttműködés ellenségei erőfeszítéseiket arra irányították, hogy fokozzák a német kérdéssel kapcsolatban a nagyhatalmak közötti fennálló nézeteltéréseket. A Németország kettészakítására irányuló politikáról lemondani és az alapvető német kérdésekben megengedésekre jutni számukra egyértelmű a halállal.

A német kérdés megoldása igen fontos a népek biztonságának megszilárdítása szempontjából, elengedhetetlen előfeltétele az európai békerendezésnek.

A német kérdés megoldásával kapcsolatos célok elérésé teljeseleg megfelel a száláni külpoliti-

nyugodtan néz a jövőbe, mert érzi, hogy jó úton jár és tudja, hogy fejlődése elválaszthatatlanul összefügg a szocializmus építésével — hangoztatla Rákosi Máttyás. — A magyar nép valóban láthatja, hogy a szocializ-

ka irányvonalának. Ezért a Szovjetunió határozottan sikrasszál az alapvető német kérdések gyors megoldása érdekében.

Noha az alapvető német kérdések megoldását elutasították, a nyugati hatalmak mégis kénytelenek voltak megengedésekre jutni a Németországra vonatkozó folyó kérdésekben és az osztrák szerződés ügyében. A megengedés létrejöttében döntő szerepet játszott a Szovjetunió, amikor olyan javaslatokat terjesztett elő, amelyek reális lehetőséget nyitottak a megengedés megkötésére.

Mindaz emellett szól, hogy a külügyminiszterek tanácsán elért megengedés a Szovjetunió vezetése alatt álló békéttabor, a béke és haladás erőinek győzelme. Ez a megengedés a külügyminiszterek értekezletéhez fűzött reakciós számítások kudarcát jelenti. Az ülészakon újra behizonyosodott, hogy a diktatórikus rendszerek teljesen alkalmatlanok a Szovjetunióval szemben és hogy csupán azokról a módszerekről való lemondás alapján lehet megengedést elérni a négy hatalom között.

A Newyork Times megfigyelője az ülészak eredményeiről szóló kommentárjában családóttan jelentette ki, hogy az ülészak behizonyította a „nyugat még nem elég erős, hogy változást idézzen elő a szovjet politikában”. Ezzel

Rajk és cinkosai a magyar dolgozók négyéves harcának eredményeit akarták megsemmisíteni

Az ország dolgozói mélyeséges gyűlölettel fordulnak szembe a hitvány imperialista árulókkal

A dolgozók az ország minden részéből levelek, táviratok ömögével fordulnak az MDP központi vezetőségéhez és Rákosi Máttyáshoz, kifejezésre juttatva mélyeséges felháborodásukat és megvetésüket a leleplezett kémbandával szemben és követelte a legszigorúbb büntetés kiszabását az aljas imperialista ügynökökre.

A Dolgozó Parasztok és Földmunkások Országos Szövetsége elnöki tanácsa a következő határozatot hozta: „Mi dolgozó parasztok, tudjuk, hogy a magyar nép szabadságát, hazánk függetlenségét, a földreformot, a Szovjetuniónak köszönhetjük. A munkásszoty és a nép legjobbjai, a magyar kommunisták védtek meg földünket, államosították a dolgozó parasztságot nyüző ban-

elárulta, hogy a reakció arra számított, hogy rákényszerítheti akarát a Szovjetunióra és elárulta azt is, hogy e számítások teljesen eredménytelenek maradtak.

Nem igazolódtak a reakciónak azok a számításai sem, hogy végleg felborul a német kérdés megvitatásának és megoldásának négyhatalmi módszere. Számos joslát hangzott el, hogy „megsemmisül a külügyminiszterek tanácsa és a többi németországi négyhatalmi szerv”. Az ülészak végén kiadott hivatalos közlemény azonban alaposan rácafélt ezekre a joslatokra.

A külügyminiszterek tanácsának a folyó német kérdésekben és az osztrák szerződés ügyében hozott döntései előmozdítják a nemzetközi együttműködés megszilárdítását. Ezért a világ demokrátiás közvéleménye helyesléssel fogadta ezeket a döntéseket.

JUGOSZLÁVIA AMERIKAI KÖLCSÖNT KÉR

A nemzetközi újjáépítési bank képviselője megerősítette, hogy a jugoszláv kormány kölcsönt kért a bankhoz. Nagyösszegű kölcsönről, esetleg számmillió dollárról van szó. A bank képviselője kijelentette, hogy két hónapon belül megbízottakat küldenek Jugoszláviába, hogy tisztázzák Jugoszlávia igényeit. Így adják el Jugoszláviát Titóék az imperialistáknak.

AZ OLASZ MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK

35 napos sztrájkja pénteken győzedelmesen véget ért. A földbirtokosok szövetsége kénytelen volt teljesíteni a sztrájkolók követeléseit a szerződés megkötésére és a munkabiztosításra vonatkozóan.

A két és félmillió olasz mezőgazdasági munkás győzelme korszakalkotó, mert az olasz mezőgazdasági munkások történelmében, most először fordult elő, hogy nemzeti szerződést kapnak és az Észak-Olaszországban már elért alapvető haladást kiterjesztik a még félig feudális Dél-Olaszország mezőgazdasági munkásaira is. A munkások győzelme jelentőséget nyer éppen most a milánói szakszervezeti világkongresszus előtt.

kokat és tették lehetővé a dolgozó parasztság emberibb életét. Az aljas árulók, Rajk és cinkosai a magyar dolgozók négyéves harcának eredményeit akarták megsemmisíteni. Az imperialisták gyarmatává akarták tenni hazánkat, visszahozva a kapitalisták és a földbirtokosok kizsákmányoló uralmát. A dolgozó parasztság nevében szeretetünket és hálánkat fejezzük ki Rákosi Máttyásnak, a magyar dolgozó nép vezérének, hogy idejében megakadályozta és leleplezte az imperialista ügynökök tevékenységét. Az egész dolgozó parasztság nevében követeljük, hogy ki-méletlenül sujtssanak le az imperialista kémek alávaló bandájára. Dolgozó parasztságunk nevében ígéretet teszünk, hogy sorainkban is fokozzuk az éberséget.

hogy népi demokráciánk ellenségei, a kulákok, a kizsákmányolók, a kémek ellen kiméletlenül harcoljunk.

Az MNDSz vezetőségének határozata többek között ezt mondja: „A dolgozó magyar asszonyok mély felháborodással vetik tudomásul, hogy ellenségeink szolgálatában álló kémek furakodtak be a magyar népi demokrácia szívébe, a Magyar Dolgozók Pártjába, a dolgozó asszonyok gyűlölik a leleplezett kémbandát, mert ez a banda ellensége volt az MDP-nek és a hatalmas szocialista Szovjetuniónak, békés és szabad jövőnk legbiztosabb zálogának. Ezért kérjük államunk illetékes ténylezőit, hogy kemény kézzel sujtson le az

imperialisták becstelen ügynökeire.”

A Magyar Magánalkalmazottak Szabadszakszervezetének elnöksége határozatában többek között ezt mondja: „A legmélyebben elítéljük az alias árulókat és köszönjük pártunk vezetőségének, elsősorban Rákosi Mátyás elvtársnak, hogy leleplezték a magyar munkásosztály, a szocializmus építésének ezeket az ellenségeit. Kérjük az árulók legszigorúbb megbüntetését. Legyen a büntetés olyan súlyos, amennyire a legsúlyosabb bűn az osztályárulás és a hazaárulás. Az árulók leleplezése nagymértékben erősítette a pártot és a magyar munkásosztályt. Teljes egységben sorakozunk fel a központi vezetőség határozata mögé és követjük a magyar nép nagy tanítóját és vezérét, Rákosi Mátyást, (MTI)

Vaskézzel semmisítjük meg az imperialisták ügynökeit

Az MDP nagybuda pesti pártaktivája Szombaton délután a magyar Dolgozók Pártja nagybuda pesti pártbizottsága aktiválást tartott.

Kádár János főtitkár helyettese a jelenlévők nagy figyelem közepén ismertette Rajk László és összekövű társainak aljas üzemeltetését és kemetevekenységét, amellyel a magyar nép nagy áldozatokkal szerzett szabadságát és függetlenségét akarták az imperialisták prédájául dobni.

Fel-felug a megvetés morája, amikor Kádár János a nyomozás és saját vallomásaik alapján és ismereti Rajk, Justus és bandájuk arulását. Az adatokból szerkesztjük a legenda a „nagy szabadságharcosok”, a németellenes ellenállás bajnokáról, „az erősebbi belügyminiszterrel” és a többiekéről. A tények világán megdőlt a legenda és ott áll az áruló kigyó igazi ábrázata: a rándórpicli, a nép-ellenesség, a demokrácia, a béke és a szocializmus hazája, a Szovjetunión árhőit ellenségének képmása. Kádár János előadása pontról-pont-ra mutatta be az imperialista kémek igazi arcát, azokat, akiknek minden törekvése a nép ügyének elárulása, saját egyéni érvényesülésük biztosítása.

Elemi erővel tört ki a lelkes taps és az „Eljen Rákosi, éljen a párt” kiáltás: „Eljen Kádár János bejelenti, hogy a központi vezetőség teljesíti az egész párttagsága és az egész nép követelését, az ellenséges csoport felidézése és kiméletlen megsemmisítésére.

Egy emberként ugranak talpra és zug percekig a kiáltás: „Eljen Sztálin”, amikor Kádár János arról beszél, hogy a Magyar Dolgozók Pártja, ereje, sikere előre haladásának legfőbb forrása az a forró szeretet, amely a pártot el tölti a felszabaduló Szovjetunión és a világ dolgozóinak nagy vezetője és tanítója, Sztálin iránt. Leírni nem lehet azt a lelkes-

dést, amellyel a résztvevők kifejezték adatai határozatlan szeretetüknek és bizalmuknak a párt, központi vezetősége és minden magyar dolgozó bölcs irányítója: Rákosi Mátyás iránt.

Kádár János beszámolója után Marosán György terjesztette be a határozati javaslatot. Az egyhangulag elfogadott határozati javaslat szerint a nagybuda pesti pártbizottságok aktívatevékenysége egységes megvételével, izzó gyűlölettel itéli el az imperialisták beforakodott aljas kémek, Rajk és társainak tevékenységét.

— Üdvözljük — mondja a továbbiakban a javaslat — és pontosan végrehajtjuk központi vezetőségünk határozatát, hogy vaskézzel semmisítjük meg az imperialisták közénk furakodott ügynökeit. Üdvözljük és egy emberként követjük példaképünket és vezérünket, Rákosi Mátyást, aki példát mutatott a harcok kommunista éberségére.

Kérjük politikai bizottságunkat, hogy központi vezetőségünk határozatát vasszaggal hajtsa végre és az árulónak még irmagját sem hagyja meg pártunkban.

Mi, az ország fővárosának és legnagyobb munkásközpontjának pártbizottságai azzal válszolgunk pártunk és népünk ellenségének, hogy elenárjunk a termelő munkában, a szocializmus építésében, órándó szorgalommal elsajátítjuk legnagyobb példaképünk, a Szovjetunión Kommunista (Bolshevik) Pártjának tapasztalatait és munkamódszerét, a marxizmus-leninizmus elméletét. Félto gonddal ápoljuk és elmélyítjük a hálattal rokonszenvel és szeretettel a szocialista Szovjetunión és függetlenségünk nagy védelmezője, Sztálin elvtárs iránt. (MTI)

A világ legfejlettebb mezőgazdaságát látjuk

A magyar parasztküldöttség tagjai nyilatkoznak a szovjet parasztság életéről

Moszkva (MTI): A magyar parasztság 41 főből álló második csoportja 17 napi délelőszakos tanmányút után visszatért Moszkvába. A küldöttség vezetője, Erdő Mihály, tapasztalatairól a következőket mondta:

— Ez a 17 nap felejthetetlen marad a küldöttség számára, a világ legfejlettebb mezőgazdaságát tekinthettük meg. Első utunk a hősi Sztálingrádba veze est. Itt a traktorgyár már több traktort készíti, mint a háború előtt. — A romok helyén gyönyörű iskolák, kúrtúrházak, színházak és kórházak állnak. A szászki-stéppén, amely a cári időkben kietlen pusztaság volt, most fejlett mezőgazdaság folyik. A Iktatlan pusztá benépesült, szebbnél szebb falvak és városok sorakoznak egymás mellett. Mindenütt zöldelnek az óriási erdőövezetsávok. A modern szovjet technika segítségével sikerült elérni, hogy a csekély

esapadékot a talaj sajátos megmunkálásával tárolják és a terméshaték magasán túlszárnyalja a nyugati államokét. A küldöttség mindenütt nagy érdeklődéssel tanulmányozta a mezőgazdaság fejlődését, a szofhozok, kolhozok és géppálmások életét, szervezetét és munkamódszerét. Tanulmányaink eredményeit a magyar mezőgazdaságban fogjuk megvalósítani.

Nánási László a Nemzeti Paraszi Párt h. főtitkára így nyilatkozott:

— Több kolhozban jártam sok kolhozban házában jártam és meggyőződtem arról, hogy a szovjet mezőgazdaság a legmagasabb fokon áll és a szovjet parasztság igen fejlett éle körülmények között szabadon és boldogan él. Az itt látott és tapasztalt dolgokat a magyar mezőgazdaság fejlődésében fel kell használnunk, mert ezzel szolgáljuk legjobban a ma-

gyar parasztság érdekeit.

Nagy Dániel országgyűlési képviselő, a DEFOSS termelési osztályának vezetője kijelentette:

— Minden kolhozban minden kérdésre felvilágosítást képtem úgy, hogy egyetlen kérdés sem maradjt tisztázatlan a kolhozok életével kapcsolatban. Minden kolhozagnak saját háza, kertje és ezenkívül minden családnak tehene, sertése, birkája, baromfiállománya van. Beszédtem olyan családdal, amely a természetesen felül évi 1500 rubelt kap munkája után. Egész nap tudék arról beszélni, mit láttam — mondja Nagy Dániel — és ami meggyőzőtt arról, hogy a Szovjetunión dolgozó parasztsága a munkásság legszorosabb szövetségében a béke és a boldogság útján halad.

— Itt a munkája szerint becsülik meg az embert. Minderki elvégzett munkája után él, de senki sem él a más munkájából. Nagyon sokat tanultunk és amit tanultunk, Magyarországon népünk boldogulására fogjuk felhasználni.

Balgác kulturális küldöttség

érkezett Magyarországra, hogy kidolgozzák a magyar-balgár kulturális terv részleteit. A két nép között hosszú idő óta fennálló meleg rokonszenv és baráti kapcsolat új értelmet igazi bensőséges elmélyülést nyert azóta, hogy a magyar és balgár nemzet együtt halad a szocializmus építésében.

A két nép történelmének sok fejezete hasonló nemcsak a múltban, hanem az újabb időkben is. Abban is közös a sorsuk, hogy felemelkedésünkhez, ezt megelőzően felszabadulásunkhoz a Szovjetunión segítségével jutottunk el. Az újépítésben, népgazdasági terveink megvalósításában egyaránt érezt Magyarországra és Bulgáriára a Szovjetunión vezető kezét. De együtt járjuk a magyar és balgár nép az együttműködés, a tervszerű szocialista gazdálkodás útját is és egymásra találtunk népünk szilárd békéakarátában is. Mindezt ország a Szovjetunión vezetése alatt álló békéfront bástyája, mely élesen áll szemben az imperialisták háborús uszításával.

Most, amikor a közös kulturális program kidolgozására érkeztek Budapestre a balgár küldöttség tagjai, a közös utat járók meleg szeretettel köszöntjük őket.

Négy éve miniszter Rónai Sándor

Ma van négy éve, hogy Rónai Sándor miniszter. Rónai Sándor építőmunkás volt, a munkásmozgalom régi harcosa. Előbb a közellátási tarcát vezette, majd mint kereskedelmi és szövetkezetügyi miniszter a gazdaságilag elszigetelt Magyarországra segítette bekapcsolni a nemzetközi külkereskedelmi hálózatba. 1948-ban jelentős érdemeket szerzett a magyar külkereskedelem államosítása terén. A mostani kormányban a külkereskedelmi miniszteri ürmöt vezeti.

Péter-Pál rendes munkanap

Egy most megjelent rendelet szerint június 29. szerda, Péter-Pál napja nem tekinthető ünnepnapnak, hanem rendes munkanap lesz. Ennek következtében erre a napra érvénytelenek a záróra-kódex eredeti intézkedései, amelyek szerint Péter és Pál napján valamennyi üzlet a reggeli nyitástól déli 12 óráig zárható volna nyitva.

Ehelyett a Péter-Pál napján a fővárosban az iparcikkeit árusító üzemeket reggel 9 óráól délután 5-ig kell nyitvatartani, az élelmiszerárúró üzleteket pedig reggel 7 órától este 7 óráig lehet, ezen belül pedig reggel 9 óráól délután 5 óráig kell nyitvatartani.

Vidéke a helyi hatóságoknak és pedig a polgármesterek, illetőleg az alispánok a hétköznapiakra nézve megálhaptól rendelkezőseirányadóak

Elutazott a magyar küldöttség a Szakszervezeti Világszövetség kongresszusára

Szombaton reggel elindult a magyar szakszervezeteket képviselő héttagú küldöttség a Szakszervezeti Világszövetség milánói kongresszusára.

Apró Antal, a küldöttség vezetője elindulása előtt a következő nyilatkozatot adta:

— A Szakszervezeti Világszövetség második kongresszusa nagy eseménye a nemzetközi munkásosztálynak, a szervezett dolgozóknak szerte a világon. — A Világszövetség eddig is erős támasza volt a dolgozók nemzetközi összefogásának, a békéért, a szabadságért folyó harcban. Most a szakmai irodák létrehozásával még szélesebb dolgozó rétegeket

fog át a szakszervezeti Világszövetség. A magyar szakszervezetek — az MDP politikáját követve — eddig is tevékenyen vettek részt a Világszövetség munkájában. Ezt tesszik a jövőben is. A francia bányászok harcának támogatása, a görög szabadságharcosok gyermekeinek védelme, a szabadságukért, függetlenségükért harcoló francia, olasz, vietnami és a többi dolgozók mellett való állásfoglalásuk mindent bizonyítják. Ezt tesszük Milánóban is, az öt világréz szervezett dolgozóknak tanácskozásán, ahol átadjuk minden ország dolgozóinak a magyar nép testvéri üdvözlését.

A Szovjetunión a kultura területén is példaképünk

Csillag Miklós, az MDP kultúrpolitikai osztályának h. vezetője, aki több mint kéthetes tanulmányutat tett a Szovjetuniónban, tapasztalatairól így nyilatkozott:

— A Szovjetuniónban a kultura mindenkinek személyes ügye. A szovjet emberek életének szerves része a magas színvonalú szórakozás, tanulás, a nagy művészi alkotások iránti szenvedélyes elmélyült érdeklődés. Az egész Szovjetunión egy nagy iskola, amelyben egy hatalmas nép minden erejét megfeszítve arra törekszik, hogy minél tanultabb, műveltebb legyen.

— A kultura, az irodalom, a művészetek iránti hatalmas érdeklődés jelentős mértékben a szovjet tömegszervezetek nevelőmunkájának és Szovjet-Oroszország minden részében virágzó öntevékeny kulturmunka nagy művészi, nevelő hatásának köszönhető. Elszakíthatatlan kapcsolat fejlődött ki az öntevékeny kulturmunkások százezrei és a hivatalos művészek között. A Szovjetunión legnagyobb művészei is büszkék arra, ha az üzemek és kolhozok dolgozói előtt bemutatathatják tudásukat.

— A szovjet kulturális élet iránt

nyitói rendkívül fontosnak tartják ennek a kapcsolatnak még további elmélyítését. A kultura kérdéseivel két minisztérium is foglalkozik: a művészeti és népművelési minisztérium.

— A kulturális tömegmozgalom káderi magas ideológiai színvonalon állnak, általában 3 éves kultúrpolitikai iskolát végznek. A Szovjetunión kulturális életének minden területére jellemző a patriotizmus, a szocialista haza forró szeretete. Eppen ez adja meg annak a lehetőségét, hogy a Szovjetunión valamennyi népe kifejezhesse a maga nemzeti kultúráját. A Szovjetunión kormányja külön gondot fordít arra, hogy azok a népek, amelyek a nagy októberi szocialista forradalomig elmaradtak nemzeti kultúrájuk fejlesztésében, behozzák ezt a mulasztást.

— A Szovjetunión a kultura területén is példaképünk. Sztálin, a magyar nép nagy barátja, a kultura kérdéseiben is tanítónk és útmutatónk. Az ő tanításai és útmutatásai alapján Rákosi Mátyás vezetésével indulunk harcra a szocialista Magyarország szocialista kultúrájának megteremtéséért. (MTI)

A magyar-balgár kulturális tárgyalások

Oratay Gyula kultuszminiszter szombat délelőn ebédet adott a Budapestben tartózkodó balgár kulturális küldöttség tisz. életére.

A miniszter pohárköszöntőjében hangsúlyozta: Népeink közös vezetői, Rákosi Mátyás és Georgi Dimitroff irányításával ugyanazokat a politikai célokat követik és kulturális téren is alá kell támasztanunk ezeket a politikai törekvéseket. A két nép kulturális együtt működésének most kidolgozásra kerülő egyéves programja minden bizomnyal hozzájárul ahhoz, hogy a magyar nép minél jobban megismerje a balgár nép országépítő munkáját és gazdag kultúráját.

Katja Abranova, a balgár küldöttség vezetője válaszában kijelentette:

— A mi eredményeink közös eredmények. Mi minden üstét, amelyet a magyar népi demokráciára a reakció mér, saját győzelemünknek is tekintünk. Együtt haladunk előre a közös célok felé.

Szombat délután megkezdődtek Budapestben a magyar-balgár kulturális vegyesbizottság tárgyalásai, amelynek célja az elmúlt év munkájának kiértékelése és a következő évi munkaterv megállapítása. A tárgyalásokat Mihályfi Ernő, a kultúrkapcsolatok intézetének elnöke nyitotta meg. A tárgyalásokat hétfőn folytatják.

döntés vezetője válaszában kijelentette:

— A mi eredményeink közös eredmények. Mi minden üstét, amelyet a magyar népi demokráciára a reakció mér, saját győzelemünknek is tekintünk. Együtt haladunk előre a közös célok felé.

Szombat délután megkezdődtek Budapestben a magyar-balgár kulturális vegyesbizottság tárgyalásai, amelynek célja az elmúlt év munkájának kiértékelése és a következő évi munkaterv megállapítása. A tárgyalásokat Mihályfi Ernő, a kultúrkapcsolatok intézetének elnöke nyitotta meg. A tárgyalásokat hétfőn folytatják.

Debreceni professzorok beszámolója az élettani kongresszuson

Az Élettani Társaság kongresszusának 3. napján folytatták az előadásokat. Mansfeld Géza a pajzsmirigy hószabályozásának kérdésével foglalkozott. Méhes Gyula azt a kapcsolatot vizsgálta, amely a fialal szervezet úgynevezett csecsemőmirigyé és más belső elválasztás mirigyvel között van. Isskutz Béla az aldatószerekről tartott előadást. Adler Péter, Kesztyűs Lőrinc, Went István debreceni egyetemi tanárok beszámoltak a novocain túlerzékenység vizsgálataira és kezelésére kidolgozott új módszerekről.

— Kivégezték három nyilas tömeggyilkost. A budapesti népbíróóság és a NOT halálra ítélték Pető Károly, Lucska István és Tóth Ervin nyilas tömeggyilkosokat, akik bűntársaikkal együtt a Royal-számú nyilas különítménynek vezetői voltak. Több száz gyilkosságot követtek el. Szombaton reggel a gyűjtőfogház udvarán mindhármukat kivégezték.

MOZIK mai műsora:

APOLLÓ
Ma dé. 11, du. 3, 5, 7, 9 órák.
Hétjón: 5, 7, 9 órák.
Egy jéle emnéküll szászaru hős legendás kalandjai:

Győzhetetlen brigád (Kotowszky)

VIGSZINHÁZ
Ma dé. 11, du. fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órák: Utoljára:
Nagy idők, nagy emberek, nagy drámai alkotás!
Halálimegvető hőtséggel a

Hősök élén
HÉTJÓN - KEDDEN - SZERDÁN:
Cseh jilmgyártás merész témájú új alkotása

A híd

METEOR
Júnus 30-ig nyári szünet.

Aratógépek vágják le a debreceni szövetkezetek búzáját!

Hatvan-öt, 60. Nagyudvaros, régi elvált palota. Régen szolgái gőnyedten, alázatosan léptek be kapuján a „debreceni hejjes párt” cséplője.

Mit? A ház falán ábla, szinte bizetnek a betűi: Magyar Állami Mezőgazdasági Gépiüzem Debreceni Állóközpontja. Biztos reményvel keresik is fel a dolgozó parasztok.

Tíz nőt hajdúmezei és bihari gépállomás munkáját irányítják

Beszél „traktoros Tóth Miska”

Tóth Mihály a gépalközpont vezetője. Negyvenöt éves munkásember, de olyan fiatalos lendülettel dolgozik, hogy harmincötnek se nézünk. Mindenki szereti és tiszteli harcos kommunista múltjára és becsületre, kemény, mindig a népi szolgáló munkájáért. Nem hívja senki másként, csak „traktoros Tóth Miskának”.

Országgyűlési képviselő, a nép képviselője.

Nem látszik meg rajta a két és fél év a feyházban, amit az elmúlt fasiszta rendszerben meg-

Talajmunka 24.134 holdon

Az egész tavaszon 24.134 holdon végeztünk talajmunkát. Többnyomórészt a szövetkezetek földjén. 42.466 munkóról van szó. A traktorok, a megalkarítások vonalán is jó az eredményünk: 37.724 kilogramm üzemanyagot takarítottunk meg. A tavalyi 800 méter helyett az idén 871 méter utat tett meg egy traktor átlag egy hold felszántásakor.

Ezt még tízenegy traktorállomás végezte, most már tízenöt gépállomásunk van. Hajdú mezeiben, Vámospercsen és Hajdúcsásomban, Biharban pedig Biharkezesen és Székán kezdte el munkáját új gépállomás.

Mos a szántásunk utána névén, néhány hét „holtszezonunk” volt. Persze ezt sem töltöttük hiába. Előkészültünk az új feladatokra: az aratásra és a cséplésre. Az idei aratásunk már munkában állnak az aratógépeink.

Aratógépek!

A debreceni gépállomáson tíz aratógépet állítottunk össze meglévő anyagokból. Rohammunkában készítették el a debreceni traktorosok. A tíz aratógép a debreceni szövetkezetek földjére megy rá, gépi erővel tesszük könnyűvé a debreceni szövetkezetekbe tömörült dolgozó parasztnak az aratás eddig nehéz munkáját.

Erdekes adatokat hasunk az aratógépről. Eddig egy aratópár egy holdat aratott le egy nap. Az aratógép egy nap alatt 15-20 holdat is le tud aratni. Traktor vontatja. Csak két ember szükséges a gép kezeléséhez. Huszonegy ember munkáját takarítja meg a gép az aratásnál!

A gépállomás segítségével a nagyüzemi termelés lehetővé vált a debreceni szövetkezetek földjén.

Ujvárosban is készítenek két-három aratógépet, Hajdúnánáson is kettőt. Ott is a szövetkezeti földjeke fogják dolgozni az aratógépek — mondja Tóth Mihály.

A cséplésre is felkészültünk. Eddig 96 cséplőgépink van, de ezek száma még növekedni fog a szükséghez képest.

Politikai képzés

Hausler József, a gépalközpont helyettes vezetője bekapcsolódik a beszélgetésbe. Arról beszél, hogy a „holtszezon” jó alkalom a traktorosok politikai és szakmai továbbképzésére. Mert a politikai és mezőgazdasági felvilágosítás munkája épp olyan fontos, mint a traktor mellett. Hiszen a traktorista szavára hallgat a dolgozó paraszt és amikor egy kis pihenő akad munkaközben, megmegtromolják időszéri problémáikkal a parasztnak a traktorost. — A választások előtti népnevelő munkában is kitűntek a traktorosok. Most szemléletanyagot hallgatnak és a tárgyak közt ott van

10 Traktorokról és cséplőgépekről esik szó odabenn, gépekről, amelyek könnyűvé teszik az eddig robotos paraszti munkát.

Munkások és parasztnak illeken az íróasztaloknál. Nemcsak írják, de elsősorban cselekszenek. Tettekkel írják az új magyar mezőgazdaság törését, munkájuk nyomán nagyföldeken szánt új házföldet az eke, új véslek hullámanak.

győzdeésért kellett elszerveznie, nyoma sincs a kifizásoknak, pedig a debreceni rendőrségen a politikai osztály kopó 152-szer ütöttek egy éjszaka gumibottal a talpára „kifüggetés” címén és fejfel lögtették ki a harmadik emelet ablakából. Talán egy-két kis ránc az arcán, de ez is elműl, amikor beszélgetni kezdünk.

Hogyna, hiszen a gépalközpont és a hozzájáruló gépállomások jó munkájának eredményeiről kérdezzük.

Van mit mondani.

a szövetkezeti politika a falun, a munkás-paraszt szövetség, a termelőszövetkezetek kérdése.

Hat élmunkás

Kovács János élmunkás a gépalközpont versenyfelelőse. Tőle tudjuk meg, hogy a gépalközpont továbbra is élen jár a munkaversenyben.

Vele együtt hat élmunkás van a gépalközponthoz tartozó gépállomásokon.

A belső munkaverseny az egyes gépállomások között növekedő kedvvel és egyre jobb eredményekkel folyik. Kovács János állandóan ébren tartja a verseny-szellemet, hétről-hétre öltetesen kidolgozott versenyjelentés jut el a legtávolabbi gépállomás dolgozóhoz is, hírt kap mindenki a verseny állásáról, a legjobb brigádokról, a legjobb egyéni teljesítményekről és a verseny folyamán felhasznált ötletes újításokról.

Belenézünk egy versenyjelentésbe: Szaniszló Imre nádudvári traktoros húsz nap alatt 350 holdat szántott: fel, 35 százalékos megtakarítást ért el. Soós Márton 328 hold felszántásával 24 nap alatt végzett. Ó is 35 százalékos megtakarítást tud felmutatni.

357 forintos heti fizetés

A jó munkának megvan a jutalma is, a jó fizetés. Kiss Géza szoboszlói traktorvezető az elmúlt év őszén egy hét alatt még 219 forintot keresett, az idén egy hétről már az új kollektív szerinti 357 forintot! Kocsis Jánosnál a tavalyi 100 forintra az idén 243 forintra ugrott a heti fizetés, Szilke Lajos traktor segédvezető 104 forintra helyett 203-at kapott.

A versenyről beszélgetünk még, amikor ajánlott levél jön.

— A szentségit! — kiált fel Kovács János versenyfelelős. — Megelőzték a nagyrábéiak.

A nagyrábéiak

versenyfelhívása

Versenyfelhívásról van szó. — A nagyrábéi gépállomás kihívta versenyre az ország minden gépállomását a kövekező versenyponthun:

1. Gépenként 3000 mázsa gabonát cséplenek ki. 2. Üzemanyagban 10 százalékos megtakarítást vállalnak. 3. Az igával nem rendelkező termelősoportok és a kisparasztnak hordási munkáját elvégzik a cséplés alkalmával. 4. Az üzemanyagellátást biztosítják. 5. Vállalják a cséplési munkás- és gépkeresmény zavartalan beszállítását. 6. A gabonagyűjtésből a leghatékonyabban kivesszik részükét, a géptől a magtárig, a magtártól a vasútig legnagyobb részét a cséplőmunkások és cséplőtől kisparasztnak között. 8. Részt vesznek a gabonagyűjtési kampányban. 9. A cséplés ellenőrzését a legszigorúbban

megvalósítják. 10. A cséplés folyamán mindenben a dolgozó népet szolgálják.

Gyurkovics Mihály a rábéli versenybizottság titkára, meg Szabó Károly a versenybizottság tagja írta alá a kihívást.

No, nincsen semmi baj, elműltek az első kis bosszúság a megelő-

A micsurini elmélet csodái elevenednek meg Pallagon

Látogatás a Felsőtisztántúli Növénytermesztési és Talajtani Kutatóintézetben

A népi demokratikus kormányzat nagy anyagi támogatással biztosítja a kutatómunka minél sikeresebb folytatását. Nyomában új élet virul a magyar földön. A kísérleti gazdaságok jó példamutatásai, sikerei alapján a kikísérletezett növényfajtaikat a dolgozó parasztság széles körben gyakorlatban hasznosítja majd az ország, a nép boldogulására.

A Mezőgazdasági Kutató Intézet kebelében működő Felsőtisztántúli Növénytermesztési és Talajtani Kutatóintézet, Manning G. Adolf professzor irányítása mellett kiváló munkát végez.

Több irányban folyik kísérletezés. Elsősorban faltaösszehasonlítás terén, különösképpen a rozs- és burgonyatermesztésben, műtrágyázás, valamint sűrűségi és vetés-sortávolsági kísérletek terén.

Az első, ami megragadja a figyelmünket, az intézet mezőgazdasági művelés alatt álló területét szegélyező napraforgótábla. A szépen kifejlődött „Góliát” napraforgó magassága meghaladja a két métert, úgy, hogy nem is látszunk ki belőle. Péter-Pál napja előtt egy héttel hol lehet ennek párját találni egész Tiszántúlon? A napraforgószegély rendelkezése, hogy megvédje a fajszta rozs- és kukoricavetéseket táblától az idegen megporzástól, a keresztözödtől.

NAGYJELENTŐSÉGŰ DOHÁNYKISÉRLETEK FOLYNAK

A különböző időben kipalantalt különféle fajta üdezőlő levélű dohányosok között néhány sárgászöld sávú dohányosor látszik. Ezek nem kaptak nitrogént, mint az üdezőlők. Mennyi nitrogént bír el a dohány a minőség legcsekélyebb csökkenése nélkül: ez a kísérlet célja. Eddig ugyanis az volt a helytelen vélemény, hogy a dohányt nem lehet nitrogénnel műtrágyázni. Manning G. professzor azonban bebizonyította, hogy a dohánynak szüksége van a nitrogénre. A világ minden tájáról érkezett 31 dohányszorta közül azt akarják megállapítani, hogy melyik bírja a nitrogéntrágyázást legjobban.

260 MÁZSA BURGONYA HOLDANKÉNT

Amott burgonyabokrok sorakoznak nagy területen. Mintegy nagyvenyfa burgonyát termesztenek itten. Láthatjuk itt a Szovjetunióból, Csehszlovákiából, Németországból, Dániából érkezett s a már Magyarországon régebben termelt burgonyafajtaikat. Tavaly az „Ágnes” adta a legbőségesebb termést, 260 mázsaát kat, holdanként. Külön sorokban vetették el a Tiszafüreden, a tiszai árterületen tavalyelőtt termelt egy tő Ella burgonya hat és félkiló termését, amiből az idén rekordtermést várnak. Harmadik különféle fajta hypervegetatív burgonya kísérleti termesztésével is eredményes munkát végeznek. Ezt úgy csinálták, hogy a múltévi elvirágzás után közvetlenül, kis csatornákat ásva, a burgonya szárait zsindeleyszerűen a földre hajtván, a napfénytől földdel elzárták, s ilyenképpen „hónaljban” mogoró és dönnyagságú gumók fejlődtek, amit tavasszal vetettek el. Ennek gyakorlati korszakalkoló jelentősége, hogy a kicsiny „atom”-gumóból kevés vetőmag elegendő. Már azon is gondolkodnak, hogy jövőre vetőgéppel veik. Tehát takarékoskodnak a vetőmaggal és vetése kevesebb munkaidőt vesz igénybe. A hypervegetatív burgonyatermesztési kísérleteken kívül Visinszki Károly telepve-

zés miatt. Nagyrábé is a debreceni gépalközponthoz tartozik, jól teték a rábéli, hogy mindenkit megelőzve, cséplési versenyre hívják ki a gépállomásokat.

Elfogadja a kihívást minden gépállomás, mert a kihívás csak kezdeti előny, végig kell küzdeni a munkaversenyt.

Nemes verseny ez, a dolgozó nép benne a győztes. Elsősorban

zető másik korszakalkáló kísérlete érdemel figyelmet. Ő a piacéban talire elraktározott burgonya csírál végén kifejlődött burgonyagumókat vetette el. Szintén szépen kikelték és jól bokrosodnak. Visinszki kísérlete egyedülálló az országban, sőt talán az egész világon is.

Távolabb a szelben ringó búzatabla intget, ahol 270 különböző búzafajta teremzenek. Van itt monococcum, az egyszemű búza, de 4 és 6 soros ágasbúza is.

KISÉRLETEK MICSURINI MÓDSZERREL

Sikerült a pallagi gazdaságban keresztetéssel olyan kukoricafajtát kitermelni, amelynél a siló-kukorica vetéséhez szükséges 100-120 kiló vetőmag helyett 20 kiló vetőmag is elegendő. Negyven centi sor- és tőtávolságra vetették. Már most másfél méter magas, dús levelű, bokros szárai törnek a magasba. Egy-egy tővön tavaly 202 levél is akadt, tehát igen bőséges és amellet ki-tűnő takarmányt biztosít.

Legérdekesebbek a Micsurinféle vegetatív hibrid módszer szerinti kísérletek, amelyeket alapos tudományos felkészültséggel és nagy körültekintéssel végeznek.

HÁZASSÁGOT KÖT A PARADICSOM A BURGONYÁVAL

Harmínchat féle burgonya és öt fajta paradicsom oltás útján való keresztetésével indult az eredményes kísérlet. Szép látvány Micsurini tanait a gyakorlatban megismerni, Csodálatlat nézzük a pírban mosolygó paradicsomot — melyet az állandó érés következtében mindig szednek, s már egyre kevesebb marad rajta — s tővönél a földet kikaparva jókora nagyságú burgonya kandikál ki a szemlélő felé.

Visinszki telepvezető féltő gondtal húzza le a papírbúrát a teljesen beérett napraforgófejről, melynek szára csicsókába van

olva, bőséges termést adva alatta a csicsóka is.

Egy másik táblában az úgynevezett „tojásgyümölcs” terem, míg alul a földben a burgonya gumói fejlődnek.

Kísérleteznek egy Magyarországon ismeretlen növényfajtaival is, amit mazsolának neveztek el. Ez a burgonyacsaláddhoz tartozó növény püspöksüvegszerű táska-jában levő magja akóra és olyan édes, mint a külföldi mazsolaszem. Biznak benne, hogy az a kísérlet is eredményes lesz.

HÉJATLAN MAGVU TÖK

Egy táblán a héjatlan magvu tök virít messziről. Dörri Lajos professzor véleménye szerint ennek a héjatlan magvu tökmagának az olajtartalma kétszer annyi, mint más tökfajtáké s ebben van elsősorban nagy nemzetgazdasági jelentősége is. Emellett a mag igen izes s így a cukrársiparban és a háztartásban dió és mandula helyett fogják használni. Két-három éves kísérleti termelésre van szükség, hogy annyi magot termelhesse-nek, hogy megkezdhessek a nagyban való termelését. Oldalas riportot lehetne írni a pallagi gazdaság életéről és munkájáról. Mutatóba talán elég ennyi is. Ez is lényt vet arra az alapos és nagy körültekintéssel végzett munkára, mely a Felsőtisztántúli Növénytermesztési és Talajtani Kutatóintézetben folyik a tudós Manning G. professzor vezetésével.

Nemcsak az idegen látogató, de a tudományos szakértők számára is rendkívül érdekes kísérleteknek lehetünk itt szemtanúi, amelyeknek kezdeti sikerei már most megmutatkoznak. Az eredmények átmennek a gyakorlatba, a nagyüzemi mezőgazdaságba, valamint a kis- és középparasztság munkájába s rövidesen az egész ország, s az egész dolgozó nép hasznát látja a pallagi tudósok kutató munkájának.

Beiktatták hivatalába Varga Jenőt, a debreceni munkás-pénzügyigazgatót

Szombaton délelben házi ünnepség keretében foglalta el hivatalát Varga Jenő, a debreceni munkás-pénzügyigazgató. Az új pénzügyigazgató 1931 óta vesz részt a munkásmozgalomban, az illegális harcokban és a felszabadulás utáni építőmunkában egyformán az élen volt. A Magyar Dolgozók Pártja hajdúbüszörményi pártszervezetéből állította osztálya és pártja bizalma a felelősségteljes őrhelyre. Varga Jenő pénzügyi közigazgatási tanulmányt végzett és itt sajátította el a szükséges szakismeretet.

A pénzügyi dolgozók szakszervezeti helyiségében gyűltek össze tegnap délelben a pénzügyigaz-

gatók alkalmazottai, akik nevében dr. Márton András pénzügyigazgatóhelyettes köszöntötte a beiktatásra leérkezett miniszteri kiküldötteket. Polónyi Szilveszter Lajos, a pénzügyminisztérium elnöki osztályának főnöke üdvözölte ezután a munkás-pénzügyigazgatót, akinek a Magyar Dolgozók Pártja pénzügyi pártszervezete nevében Nagy Nándor titkár köszöntött. Varga Jenő válaszában a pénzügyi dolgozók támogatását kérte ahhoz a munkához, amely hozzásegít az öt éves terv megvalósításához. A pénzügyi dolgozók meleg ünnepségekben részesítették a munkás-pénzügyigazgatót.

Az IBUSz Debrecenből is indít hétvégi üdülővonatot

Kormányzatunk a munkások üdültetésére nagy gondot fordít. A Gyulaytón és más helyeken már hónapok óta üdülnek az élmunkások, mintagazdák stb. — A legszebb környezetekben, ocsó ellátás mellett nyári üdültetési akciót is szervez az ország. Az ilyen akciókhoz tartozik a hétvégi kirándulások indítása is, amelyet az IBUSz bonyolít le.

Debrecenből az IBUSz július 3-án indítja az első ilyen 66 személyes kedvezményű üdülővona-

at. A vonat Egerbe viszi egy napra a dolgozókat. Utóköltés oda-vissza 15 forint, melyben benne foglaltatik a visszautazás után a villamosköltség is. Ugyanis a HÉV a munkás-üdülővonat beérkezése után villamosjáratot indít a város összes vonalain. Így a dolgozók az éjszakai órákban villamossal térhetnek otthonukba. — Az üdülővonatra csak szakszervezeti tagok jelentkezhetnek az IBUSz debreceni irodájában.

Nagy András traktoros lesz...

Oszinte beszélgetés a paraszti multról, jelenről és arról, hogy minden út a szövetkezet felé visz

Nagy András tizenkilencéves parasztfiú. Olyan, mint ezer meg ezer parasztfiú, mint a többi nagydrás, kisjános. Olyan a beszéde, gondolkodása, ruhája. Egy a sok közül. Sorsában és éle útjában fiatal parasztsárai multja és jövője összegződtek.

Kisné merész kifejezéseknek látszik, hogy egy tizenkilencéves fiúnak már multja van. Valóban. Akik számára a gyermekek gondtalanraágot, jó léte, biztonságát jelentették, aligha értik ezt. De Nagy András!

HAT ÉVES KORÁBAN

már odiáll ották a gulya mellé. Más gyerek ilyenkor iskolába jár. Nagy András apja azonban uradalmi gulyás volt és az uraság a sovány bértért nemcsak az apát vásárolta meg, hanem a család minden tagját. A hatéves Andrást is és még öt testvérét, akik az iskolapad helyett ugyancsak a békén meg a dísznó mellé kerültek. Ha elkövetkezett a tél, nem kellett pázsiorkodni. De hogyan tudjon öt gyerek télvíz idején iskolába járni, ott, ahol csak egy pár cipő van s a télikabát ismeretlen fogalom? A Nagy-fiúk azért fekváltak eljárak iskolába. Márciusban azonban ismét ott voltak a helyük a mezőn. Így celték az évek s mire Nagy András tízéves lett, örökre véglegeskedt az iskolának. Az akkori szokás szerint, mint afféle gyerek-ember, félkommuniós lett. Megkezdődött az ő számára is a szakadalan robot...

AZ EN APÁMNAK NEM VOLT ÉJSZAKÁJA

— Dógoztunk mind. Az apám totósra lett. Először parádás kocsi volt hűgátka az uraknak, utóbb igáslovak telték. Nem volt phekónk sose. Vasárnapot nem ismerünk. Az urak hóborja nem hagyott nyugton bennünket. Az én apámnak nem volt éjszakája, mert mindig ránkverték az ajtó. Szerettek az urak écska is kocsi-kázní.

Aztán a felszabadulásról beszél Nagy András. A földözásról, mely 7 holdat jutott a családjuknak. Végelért a családors, dolgozni kezdtek a magukéban.

A NÉPI DEMOKRÁCIA MELLETT

— Jobb lett az életünk. Most már w'n ké lovunk, megvan a kenyérünk, krumpink. Dohányt is termelünk.

Egondolkozik, aztán csendesen folytatja:

— De nem ez volt a legnagyobb dolog. Hazem, hogy nem verheték ránk többet az ajtót écska. Nem paramesot az uraság. Szabad emberek lettünk.

— Politika?

— A felszabadulás óta az egész család a demokrácia elvén van. Ugy mondom meg, ahogy van: nem akarjuk megégyeszer az urakat, Mi is emberek vagyunk. A demokrácia meg mindig a szegények mellett állt, ezt láttuk, tapasztaltuk.

— Mit szólnak a barátai szhoz, hogy a népi demokrácia mellé állotatok?

— Ki ez, ki azt. Az utolsó két esztendőben egyre többen mondják, hogy nekünk van igazunk.

EGY KULÁK „MEGVÁLTOZIK“

Még Zs. Tóthék is másképpen néztek ránk az utóbbi időben. Nem mintha nekik is fejnít volna a sz.mük. Tóthék kulákok és a kulák vak marad a demokráciával szemben mindenkori. Amikor először meglátták a kabbá omón a pártjelvényt, Istennel káromoltak, a fiukat elítelték tólem. Akkor azt mondtam nekik:

— Szeretnének még egyszer mihozánk tartozni.

— Erre még csúnyábban szikozódtak. Mert a kulák csak addig papos, míg biztosságban hiszhat. Míhelet a szegényeket látja maga előtt, egyszeribe elfelejkezik a kereszténységről.

— Tavaly elszabotálták a beszolgáltatást. Bünté est kapunk. Szidták a rendszert, az országot

és egyre emlegeték, hogy „odakint“ jobb lenne. Mert a kulák csak addig „hazafi“, míg a föld szírja az ő bódónébe kerül. Tavaly ősszel, amikor megjelent a földhaszonbérleti rendelet, szaladt Zs. Tóth Mihály a népi bizottsághoz:

— Elvtársak, én mindig magukkal éreztem, védjenek meg.

A bizottságban persze voltak kommuniszták is, akik nagyot köptek a Zs. Tóth törleszkedésére, kibetették a szűrőt. Azóta Tóth Mihályék magukban dulanak-fulanak, de szembe mézes-mázosok. Kik tévesznek meg? Senkit.

— Mi tudjuk, hogy nem mindenki paraszt, aki eszmében jár. „A MAGUNK PÉLDÁJÁN LÁTOM“

A kulák-história után a szövetkezetekre terelődik a szó. Sokan húzódoznak a futuban még e től a gondolatától. Mert nem ismerik,

nem tudják, hol tartanak. Hallgassuk csak, mit mond Nagy András erről:

— Mi a magunk hat holdján látjuk, hogy az igazi út a szövetkezés felé viszen. Igaz, hogy sokkal jobban élünk, mint a felszabadulás előtt. De miért ne élhesünk még jobban? A szövetkezeti gazdálkodás többet hoz, könnyebb éle et ed, mintha a vékony földdarabokon dolgozunk... Ezzel is úgy leszünk, mint a demokrácia többi dolgával. Az emberek rájönnek, hogy a demokrácia a nép javát akarja. Már most is jobban érdeklődnek az emberek a szövetkezeti dolgok iránt, mint csak egy évvel ezelőt is... Az útörés nehéz, de a példa ragadós.

UTBAN A TRAKTORÁLLOMÁS FELÉ

— Mik a terveid?
Nagy András szemé felesellan:

DEBRECZEN 4. OLDAL 1940 VI. 26.

— Traktoros szeretnék lenni. Már jelentkeztem is felvétele. Most állítják fel ugyanis Vámospércsen a traktorállomást, oda akarok menni.

— Mit vársz ettől az ételtől?

— Tudom, hogy sokat fogok dolgozni. De nem másnak, magamnak. Magunknak. És lesz becsüle em is. Még helyrehozhatom azt, amitől megfosztottak gyermekkoromban, tanulhatok is. Én gondolom, hogy nekem a traktorállomás munká, könnyvet, tisztaságos kenyeret jelent. És vasárnapi pihenőt.

Nagyon elgondolkozik Nagy András. A traktoros élet előjövődő lépéin jár az esze. S a traktorállomás mögött: ott érzi a népi demokráciát, mely számára és a többi nagydrás számára is megnyitotta az utat előre, felfelé.

Nagy Andrásból és társából becsült munkást, boldog embert formál a demokrácia!
Keményi József.

Elepa 1004, Nagycserén 1287, Ebesen 1207, Bánkon 1185, Szepesen 1069 személyt számláltak meg. A többi tanyakörzetben ezernél kevesebben élnek. Nagyhortobágyon 511 ember él: a népszámlálás napján. Ez a szám a Hortobágyon folyó nagyszabású munka nyomán egyre nő, hiszen egyre és száz munkás kap mind egyen nagyobb munkalehetőséget a pusztán.

Amit még megtudunk

A népszámlálás debreceni adataiból még sok érdekes számadat vált ismeretessé. 19.081 lakóháza szám állnak össze Debrecen területén, a lakóházakban 33.074 lakást. A lakóházakban összesen 109.640 helyiség volt ebből a szobák száma 45.988.

Az önálló iparosok, illetve ipari üzemek számát is megadta a népszámlálás: 3.304 önálló iparos el Debrecenben, de ebben a számban nincsenek benne a vándor- és a háziiparosok.

Az önálló kereskedők és kereskedelmi üzletek száma 1.198. Ezt a számot az üzlethelyiséggel nem rendelkező piaci és vásári árusok nélkül kell érteni.

A népszámlálás azt is megadja, hány vak és hány analfabéta él Debrecenben: 114 a vakok és 2749 a 14—60 éves koru analfabéták száma.

A népszámlálás adataiból ennyi vált ismeretessé már eddig. A további eredmények az alapos kiértékelés munká végeztével várhatók. A kiértékelés komolyasága emeli majd az idej népszámlálás különböző jelentőségét. A népszámlálás módol nyújt a tervezdálkodással kapcsolatos népszámlálási mérlekek bizog alapokon nyugvó megismerésére, ami az ötéves terv indulása előtt beláthatatlan fontosságú feladat.

62.270 nő és 57.300 férfi lakosa van Debrecennek

A népszámlálás Debrecenre vonatkozó statisztikai adatai

Az év elején végzett népszámlálás nyert számadat országos kiértékelése még javában folyik. Mind az adatgyűjtés, mind a kiértékelés hatalmas munkát jelent, emlékezzünk csak, hányféle részletes, sokirányú kérdésre kellett telni.

Márj rendelkezésre áll azonban a népszámlálási adatok egy jelentős része. Debrecen város statisztikai hivatala — ez a most induló új hivatal — megkezdte kiértékelésüket helyi szempontok és kívánalmak figyelembevételével.

A nyilvánosságra került adatok között sok érdekes, tanulságos és következtetésre engedő szám van, olyanok, amelyek minden debrecenit érdekelhetnek.

Elsősorban, ilyen a város lélekszáma. Debrecennek 1949 január elejére virradó éjszaka 119.570 lakosa volt, 62.270 nő és 57.300 férfi. Valójában ennél kevesebben tartózkodtak Debrecenben, mert 4.650 személy volt a népszámlálás időpontjában távol Debrecentől, ezeket más városban, községben számlálták. Ugyanakkor csak 2.275 más város- és falubeli ember volt ideiglenesen Debrecenben.

6399 lakossal kevesebb, mint 1941-ben

A város jelenlegi létszáma jelentős csökkenést mutat az 1941-es népszámlálás megállapításával szemben. Akkor 125.969 lakost számláltak meg Debrecenben. A csökkenés tehát 6.399 fő.

A csökkenés magyarázatát a statisztikai hivatal a polgári és katonai népesség háborús veszteségében, az 1944 őszén eltávoztak egy részének vissza nem térésében a kitelepülésben és a kivándorlásban találja. Figyelembe kell venni azt a tény is, hogy az 1941-es népszámlálás időpontja február 1. volt, akkor az iskolák benulók növekedéi Debrecenben tartózkodtak, míg most a vidéki tanulók a karácsonyi szünre hazautaztak. 1941-ben ezenkívül a debreceni lakosságban több, mint 5900 főnyi katonaság tartózkodott s ez is a város lélekszámát növelte.

Valójában tehát a csökkenés nem ilyen nagymérvű, bár Debrecen is súlyosan megérte a háborút és az ezteleen hűvös háborúnak megfizette a véradóját.

94.730 lakos a belterületen

Debrecen város belterületén s itt a bellegelői, mezőségi és erdőségi részek, tanyavilág leszámításával értjük a belterületet — 94.730 lakos él.

Legnépesebb a város VI. kerülete: a Csapó, a Kuruc és a Szent Anna utcák, valamint ennek folytatásaként a Diószegi út között elterülő rész. Itt 21.638 lakost számláltak össze.

Ezt követi az I. kerület, amelyet a Péterfia utca, a Magos György

tér, a Simonyi út, a pallagi út egyfelől, másfelől pedig a Csapó utca, az Árpád-ter és a Kuruc utca határol. Ezen a részen 20.028 lakos van. A lakóházak száma itt több, mint a népesebb VI. kerületben, 3244, míg a VI. kerületben 3.225.

A nőbblet csak a városban mutatkozik

Mint az országban általában, Debrecenben is több a nő, mint a férfi. 4970 nővel van több városunkban, mert 62.270 nővel szemben csak 57.300 a férfi lakosok száma.

Csak a város előbb említett belterületén van nőbblet. A nők 52 százalékos aránya a város belterületében 53 százalékra, 54 százalékra, sőt az I. kerületben 55 százalékra is felugrik.

A Bellegelőn, a mezőségi, erdőségi és a tanyavilág kerületében 12.706 férfilakos él míg a nők száma 11.679. Pallag, Nagyerdő, Kismacs, Szepes, Ebes, Elep Hegyes, Czuczsa, Köcsélyszeg, Cseres, Pacz, Fancsika, Haláp, Bánk mindenütt több a férfi, mint a nő.

Kivétel csak az Ondódon a Fáy-dűlő, ahol eggyel több nő lakik, mint férfi.

A városban pedig a Böszörményi úti munkáskertváros jelent kivételt, mert 236 férfi és 262 nő lakik a lakótelep gyönyörű új házaiban. A Wolafika-telepen a férfiak száma megközelíti a nőket: 363—365 az arány, a Rákosi-telepen pedig 1.514 férfi majdnem eléri a női lakosok számát, az 1.527-et.

Hol a legtöbb gyerek

Eddig már ismeretessé vált a debreceni tankötelesekorú gyermekek száma: 15.552 6—14 éves gyerek él Debrecenben.

A kerületekre, telepekre és a külterületi lakot helyekre vonatkozó népszámlálási adatok között ott találjuk a gyermekek számát is. A legtöbb gyermek a Böszörményi úti munkáskertvárosban van: 525 lakos közül 180 csak a 6—14 éves iskolakötelesek száma, tehát a hat éven aluliakkal együtt a lakosok fele gyerek.

A külösegében általában 25—30 százalék a gyermekek aránya. Az iskolakötelesek minden tanyakörzetben 20—25 százalék között mozog. Az Ebesen például 1.207 lakos közül 292 az iskolakötelesek száma.

A kertészek lélekszáma

Nem lesz értéktelen, ha felsoroljuk a debreceni kertészeknek és telepeknél lélekszámára vonatkozó népszámlálási adatokat:

3.555 fő lakik a Csapókertben, a Homokkerten 3.474 lakos él. Utánuk következik a Rákosi-telep 3.041 lélekkel, a Szabadság-telepen 2.332 a lakosok száma, a Bozay-telepen 2.056 személyt számláltak össze. A többi kertés és telep lélekszáma: Sestakert 1.870, Kincseshegy 1.794, Tócsókert 1.404.

Tégláskert 1.321 Nyulas 1.248, Katz telep 1.243, Vargakert 1.225, Hatvanutcai kert 1.100 fő. A többi kerület és telep lakóinak száma nem éri el az ezret.

A tanyavilág népszámlálási adatai

A Bellegelő keleti részén 3.076 embert számláltak össze, a nyugati részen 2.017 a lakosok száma. Az Ondód kilenc dűlőjében összesen 2121 személy él. Halápon 1765,

Pedagógiai gimnázium Debrecenben

A Köznevelés június 15-i számában figyelemreméltó cikk jelent meg a közgazdasági és pedagógiai gimnáziumok létesítéséről. A középiskolai reform nyilvánosságra hozatala óta érdeklődéssel várta a magyar társadalom ennek a reformnak közelebbi részleteit. Különösen nagy az érdeklődés a közgazdasági gimnázium és a pedagógiai gimnázium iránt, melyek már nevében is kifejezik újszerű voltukat.

A pedagógiai gimnázium kettős feladatot vállal magára. Általános feladata belélteljeszkedik gimnáziumaink rendszerébe. Ez az iskola is művelt, a szocialista társadalomba harmonikusan belélteljeszkedik, főiskolai és egyetemi tanulmányok végzésére is alkalmas és erre képesített embert akar nevelni. Ezenfelül meg azt a különleges feladatot is vállalja a pedagógiai gimnázium, hogy nevelőket képezzen ki a kisdudóvó és napközti otthonok szakavatott vezetésére, továbbá az általános iskola alsó tagozatában való oktatásra.

A pedagógiai gimnázium eszerint általános művelődési és szakművelődési feladatot old meg és ötvárat is ennek a kettős célnak megfelelően épül fel. Első két évfolyamának anyaga meg egyezik a reális gimnázium ötvátervvel. Felső osztályai a választott életpályának megfelelően tanítóképző-tagozatra és ötvönképző tagozatra oszlanak. A pedagógiai gimnáziumnak ez a szerkezete nagy lépést jelent középiskolánk egységesítése felé. Az első és második osztály tananyaga lehetővé teszi a gyermek számára azt, hogy minden nehézség nélkül átléphetessen más gimnáziumok megfelelő osztályaiiba, vagy fordítva, ezekből a gimnáziumokból bekerülhet a pedagógiai gimnáziumba. Ezzel a pályaválasztás kérdése a 14. életév-től a 16. életévig tolódt el. Azok a tanulók, akik az ötvönői pályát választják, vagy az általános iskola alsó tagozatában akarnak tanítani, sokkal erőtebb fővel határozhatják el magukat erre a pályaválasztásra, mint eddig. A pedagógiai gimnázium értségi bizonyítványa természetesen épenyűg jogosít főiskolai tanulmányokra, mint a többi gimnáziumoké.

A pedagógiai gimnáziumnak a következő 1949—50-es tanévben indulnak meg, úgy hogy az átmeneti tanterv alkalmazásával már az 1950—51. tanévben kerülnek ki olyan tanítók, illetve tanítónők, ötvönök, akik pedagógiai gimnáziumot végeztek. Ez az iskolatípus fog gondoskodni az ötvönöknek és az általános iskolai alsó tagozat tanítóinak magas színvonalú kiképzéséről és arányos elosztásában 30—32 helyen nyílik meg a jövő tanévben.

Amint értesültünk ez a pedagógiai gimnázium, mint a régi tanítóképző jogutódja, a Kollégium tanítóképző intézete helyett is megnyílik 1949. szeptemberben. Az érdeklődők forduljanak a Kollégium Tanítóképző intézete igazgatóságához a Ref. Kollégium I. emelet 12. sz. szobában, délelőttőlként 9—13 óráig, ahol az előjegyzések már folynak. Jelentkezési határidő legkésőbb július 1. Az általános iskola 8. osztályát sikerrel végzett növendékek jelentkezhetnek ebbe a pedagógiai gimnáziumba.

A Szovjetunióban megkezdődött a termés betakarítása

A Szovjetunióban megkezdődött a termés betakarítása. — A részovi mezőgazdasági gépgyártás fokozott ítemben dolgozik, hogy az aratáshoz, betakarításhoz szükséges mezőgazdasági gépek minél nagyobb számban álljanak rendelkezésre a kolhozok dolgozóinak. A gyár tüzféle kombajnt gyárt a búza, rizs, cukorrépa, mustármag, napraforgómag stb. betakarítására. A gyár nemcsak teljes mértékben teljesítette a tervelőírásokat, hanem még 500 géppel túl is szárnyalta. A Szovjetunió többi mezőgazdasági gépgyára szintén kiváló eredményeket ért el a gépgyártás terén. A moszkvai vasúti dolgozók kimondták, hogy a termés betakarítására és szállítására 100.000 teherkocsit bocsátanak rendelkezésre. Ezt a számot a követelményeknek megfelelően még enveini fogják.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYO KAT a Tiszántúli Könyv. és Lapkiadó Rt.-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bika-bérház.

Cégekártyákat
a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től
— Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bika-bérház. —

El kell távolítani a hitelszövetkezetek tagjai közül a kizsákmányoló elemeket, de véletlenül sem szabad kirekeszteni a középparasztot

Az Országos Szövetkezeti Hitelintézet Hajdú-Szabolcs-Szatmár vármegyei tagszövetkezetei tájértekezletet tartottak Debrecenben

Az Országos Szövetkezeti Hitelintézet tájértekezletet tartott Debrecenben, melyen Hajdú, Szabolcs, Szatmár vármegyei tagszövetkezetek kiküldöttjei jelentek meg, mintegy százötvenen. A vármegyéhez diszertmet vörös és nemzeti színek, Sztálin, Rákosi, Dobi és Erdei kepei díszítettek. A falakon felírások: „A dolgozó paraszokok a hitelszövetkezet”, „Szövetkezetekkel építjük falun a szocializmust.”

Palatiz Ferenc, a debreceni tagszövetkezetek vezetője, mint házigazda üdvözölte a megjelenőket. Megválasztották az értekezlet elnökségét. Diszelnök: Rákosi Mátyás, elnökök: Schiffer Pál és Czifra Sándor.

A Himnusz előnéklése után Czifra Sándor mondott üdvözlő beszédet, hangoztatva, hogy a hitelszövetkezetek életében is forralóponthoz jutotunk.

Schiffer Pál az OSZK vezérigazgatója tartott nagyszabású beszámolót. Meltatta a munkásparaszt szövetség jelentőségét. Ennek ereje folytán érkezünk oda — úgy mond — hogy a dolgozó parasztság és népi demokrácia fejlődésének egyik legnagyobb elősegítője, a falusi kapitalista elemekre, a kulákokra, újabb súlyos csapásokat mérhetünk. A hitelszövetkezetek rendkívüli közgyűlései során maradtak el a kizsákmányoló elemeket, és pedig nem akárhogyan, hanem a falu dolgozó parasztságnak jelenlétében, széles nyilvánosság bevonásával és kizárásai okok alapos és részletes ismertetésével. Legyünk éberek és következetesek és ne engedjük, hogy egyetlen kapitalista elem is bent maradjon a hitelszövetkezetek jagságában. Jelentős szerepet kell adni a falusi proletariátusnak a hitelszövetkezetek vezetésében, a szegényparasztoknak, de képviselőitnek kell magát a középparasztoknak is. Baloldali elhajlást nem szabad tűrni, még véletlenül sem szabad kirekeszteni középparasztot, nehogy az az ütés, amit a kuláknak szántunk, szövetségünk, a középparasztiságot érje. A vezetőbe ne kell kapcsolni a falusi asszonyokat is. A hitelpolitika végrehajtásánál is szem előtt kell tartani az MDP falusi politikájának tételét: A szegényparasztokra támaszkodva, szövetségben a középparasztokkal harcoljunk következetesen a falusi kizsákmányoló ellen. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy kölcsönt a jövőben kuláknak még termelési célokra sem adhat a hitelszövetkezet. A most kintlevő hiteket a kulákoknak felmondjuk és a legerősebb eszközökkel be is hajtuk.

A népi demokrácia a hitelszövetkezetekre nagy feladatokat bízott — hangoztatta Schiffer Pál —, a mezőgazdaság fejlesztése, a dolgozó parasztság felémelkedése és a szövetkezeti gazdálkodás kialakítása területén. Ezeknek a nagy feladatoknak a megoldása érdekében meg kell tisztítani a szövetkezetek sorait az ellenségtől. A Rajk-féle kémbanda, a trockista fergék leplezése figyelemmel legyen számunkra. A demokratizált szövetkezeteket azzal a szeretettel kell gondozni, mint sajátunkat, becsülettel, a közönség érdekeinek érvényesítésével. Amilyen

mértékben nő a népi demokrácia bizalma a jól működő hitelszövetkezetekkel szemben, olyan mértékben fog előbb a megyei központoknak, azután a hitelszövetkezeteknek is az eddiginél nagyobb hatáskört és önállóságot biztosítani. Példaképpen állíthatjuk magunk elé a Szovjetunió nagyszerű eredményeit, amely példák alapján a világ bekeszerető erőinek taborában, élén a Szovjetunióval, mi is meg fogjuk oldani feladatainkat.

Schiffer Pál beszéde során az értekezlet résztvevői felállva percekig tartó ünneplésben részesítettek a Szovjetuniót, Sztálin generálisizmúst és Rákosi Mátyást.

Kiss Gyula az akcióhitelekkel adott szakszerű és részletes tájékoztatást. Ilyen hiteket csak azoknak juttathatunk, akiknek a népi demokrácia szánja, a dolgozó parasztság, csak termelési hittel nyújthatunk, melynek révén új értékek keletkeznek. Kuláknak nem állhat fenn tovább az idej betakarítás után, Most áll kidolgozás alatt a villamosítási hitelek, melynek révén minden dolgozó paraszt házába eljut a villany.

A beszámolókhöz hozzászólások következtek. Fel szólaltak: Szilágyi János, Csiba Lajosné, Borbély Márkus (Kaba), Tóth Mihály gépállomásvezető, Bárczi Lajos (P-Ladány), Szirma József (Debrecen), Végh Lajosné (Ujfehértó), Juhász József (Balmazújváros), Fodor András (Nyiradony), Erdős Antalné, Friedmann László (Mátészalka), Tollas Sándorné (Debrecen), Papp Gábor (Tiszacsanak), Mályinka István (Debrecen), Csorvási Lajos termelési felelős (Debrecen), Szabó Lajosné, Fodor András (Nyiradony), D. Nagy Imre (Tiszacsanak), Tóth Mihály SZÖVOSZ-vezető, Szabó Miklós, Vigh Gyula és mások mindnyaján egyhanguan hangoztatva a szövetkezet demokratizálásának szükségét és különböző részletkérdéseket vetettek fel nagy figyelem közepette.

Hajdók Béla központi vezető adott részletes felvilágosítást. Minden kérdésre tájékoztatást nyújtott. Hangoztatta annak szükségességét, hogy ne csak a szövetkezet vezetőségét, hanem a tagságot is demokratizálják. A Központban panaszra állandóan fel a felmerülő panaszok gyors orvoslására. Nyomatékosan mutatott rá arra a tényre, hogy a hatalom visszavonhatatlanul a munkássztyál és dolgozó paraszt kezében van. Ezt aláhúzzák a külpolitikai események, a Szovjetunió vezette békéfront erősödése, a kínai néphadsereg győzelme.

Lente Lajos indítványozta, hogy Rákosi Mátyásnak, a magyar nép vezérének, a Népfront elnökének küldjék el az alábbi szövegű táviratot.

„Szatmár-Szabolcs-Hajdú vármegye munkás és dolgozó paraszt hitelszövetkezetei kiküldöttjei szeretettel köszöntjük és egyben hálánkat fejezzük ki Rákosi Mátyásnak, pártunk nagy vezérének a trockista kémsoport leplezéséért. Felháborodással és gyűlölettel vettünk tudomást a

Rádió utalványát

azonnal beváltoom bármilyen ORION készletre, 18 havi részletre előleg nélkül MAYER mérnök Kossuth-utca 13 sz.

Fábián és Szabó

vaskereskedés, PIAC-UTCA 36.

az üzlet átalakítás ideje alatt a eladást hétfőtől az udvarban folytatja.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1949. VI. 26.

szövetkezetekben tovább visszük az osztályharcot, megtisztítjuk sorainkat a kizsákmányolóktól, s ezzel elősegítjük a dolgozó nép felemelkedését, a falu szocialista fejlődését.”

Az értekezlet egyhanguan, nagy lelkesedéssel magáévá tette az indítványt. Az értekezlet az Internacionálé hangjaival ért véget.

Délben az Arany Bika üveg-

Ballonanyag és férfiruhaváson

különböző színekben és több minőségben

Balla Balázs

SVETITS PALOTA.

termében egyszerű, de izletes magyaros közbéd volt.

Hajdú megye 1949. évi összköltségvetése 840.552 forint volt Csak szociális célokra 832.534 forintot fordít az 1950. évi megyei költségvetés

A vármegyei számvetéség eláé szítette Hajdú vármegye 1950. évi költségvetését. A jövő évi költségvetés a most folyóknak majdnem a duplája, mert 1.511.132 forint az új költségvetés kiadási kerete, míg az 1949-es költségvetés még 840.552 forintos előirányzatot mutatott fel.

Az 1950. évi költségvetés sulypontja a szociális ellátáson van. Egy szám mindennél jobban bizonyítja ezt: a jövő évben a szociális kiadások majdnem eléri az idei költségvetés egész összegét! 832.534 forintot irányoztak elő szociális kiadásokra az 1950. évre.

Ez a hatalmas összeg igazolja, hogy a népi demokrácia milyen gondot fordít a legfőbb értékek elismert dolgozó ember egészségére és milyen hathatósan siet

segítségére megrougált egészségére helyreállítására.

Orvosi tanácsadások költségeire, a központi járási egészségvédelmi központ, a falusi iskola-fogászatok és iskolafürdők kiadásaira 326.000 forintot irányoz elő Hajdú vármegye jövő évi költségvetése. A püspökladányi tüdőbetegdondozó költségei 12.900 forinttal szerepelnek a költségvetésben, az 500 gondozottat befogadó, még most épülő püspökladányi szociális otthon kiadásaira 134.500 forintot vettek fel. A ladányi új szociális otthonban elhelyezendő szegények bőséges élelmezésére, ruhaellátására, de még a pipadohányra és a borotvaszappannra is megfelelő összeget irányoztak elő.

Rendkívül jelentős összeget mutat ki a költségvetés a köz-

gyógyszerezellátásnál is. 230.000 forint szerepel a raszonió szegénybetegek ingyen-gyógyszerei költségeként. A közgyógyszerezellátás kora most újabb nagyjelentőségű tétellel bővült, mert már penicillin is rendelkezésre áll ingyen a szegénybetegeknek.

A szociális célú előirányzatban ott találjuk jelentős összeggel a gyógyászati segédeszközöket, ezeket is ingyen kapiák a szegénybetegek.

A járványok elleni védekezésre szolgáló fedezet is ott van Hajdú vármegye jövő évi költségvetésében, amely — mint látjuk — a szociális gondoskodás minden ágában soha nem látott arányú előirányzati összeggel való sítja meg a népi demokrácia kormányának célkitűzéseit.

A nép színháza felé...

Beszélgetés a Csokonai színház múlt szezonjának tanulságairól és a megoldásra váró színházi kérdésekről

Egy lezárult színházi szezon mérlegénél döntő szempontként tölöl előtérbe a kérdés: mit sikerült megvalósítani a színjátszás vonalán azokból a tervekben, melyeknek célja bevinni a dolgozó nép legszélesebb rétegét a színházba, s megismertetni olyan darabokkal, melyek a közösség problémáit, a kollektív munkát, az új életforma teremtését hirdetik, a szocialista realizmus valóság feltárásával.

Erről beszélgetünk Solti Bertalannal, a Csokonai Színház igazgatójával.

— Ha visszapiantást nyújtunk a felzababudulás óta eltelt időre — mondotta — azt állíthatjuk meg, hogy a múlt évben talánunk rá a helyes útra: Az inflációs idők konjunktúráját nem a közönség kultúriánye, hanem a pénz értékelensége idézte elő. A színészek az éhértől szédelegve teljesítettek vélt kötelességüket, míg a tőkés vállalkozó a betelők, bíróndót megtöltő pénzbeli aranyat vásárolt. A színészek felvilágosultságán múlott, hogy nem vették kezükbe a színház műsorpolitikájának irányítását s egyik fércmü a másik után került színpadra. Azért lassan fejlődünk, haladtunk. Néhány haladó szellemű színész végre beéne nyult a minden haladó szellemet nélkülöző, sőt egyenesen reakció műsorpolitika darázsülészkébe, fokról-fokra szórta ki a hasznavehetetlen darabokat, selejtes műveket. Ez a tisztogatás még ma is folyik, útnaknak csak egy kis részét tettük meg.

A műtről, művészetéről és anyagi kudarcairól talán csak ennyit! — mondotta Solti Bertalan direktor — Nekünk már nem a multba kell nézni, hanem előre a jövőbe s a multból csak azt tovább vinni, ami jó: A rosszat mint egy viselhetetlen gúnnyát vessük le. A jövő viszont beláthatatlan lehetőségeket nyújt úgy művészeti feladatokban, mint az új közönség szervezésében.

— Mit tart értékek a múlt szoznóból? — Volt néhány szép előadás: a Hamlet, Virétek és hősök, a Kis-unokám. Különös házasság. Legszívesebben a tájszínházi előadásokra emlékszem vissza, amikor a Hamlet-et, Tosca-t, Ocskava-t nagyban vittük a hortobágyi, hadúnánási, évmospércsi, hadházi dolgozóknak. Egy kis büszkeséggel mondom el, hogy vidéki színházak közül egyedül mi vittünk Shakespeare darabot és operát a falvak-

tanyák dolgozóinak. A legszebb emlékeink azok, amikor kéréskező parasztok, fejkendő falusi asszonyok utánunk kiáltottak:

— Aztán a jövő héten megint gyűjjenek vissza!

Hajdúhadházon azt mondták egyik előadásunk után:

— A népi demokráciának kellett eljőnie, hogy elművészek jöjjenek hozzánk a legjobb darabokkal.

Valóban ezek voltak a debreceni színjátszás múlt szezonjának legszebb teljesítményei, amikor az eldugott hajdúsági községeknek vittek el színészeink azt a hamisítatlan kultúrát, mely az igazat hirdette kapcsodódik be a jövőt építő nagy társadalmi munkaközösségébe.

Megvalósítható-e a vidéki színházak számára a bizonyos mértékig önálló műsorpolitika kezdeményezése, eredeti bemutatók? — érdeklődünk.

— Nagy problémája a vidéki színjátszásnak, hogy műsorpolitikáját egyelőre nem tudja a fővárostól függetleníteni. A remény azonban megvan erre. Már most is látunk néhány jó vidéki kísérletezést, melyek néhány év alatt felkocozódnak olyan szintre, hogy a budapesti színházak örömmel veszik majd a vidéki színházak ösbemutatóit és egészséges műsorcsere alakul ki.

— A szovjet színjátszás példája mutatja, hogy a művészi fejlődés útja mindinkább az együttes munkája felé halad. Nem egyesek kiugró, nagy alakításán, hanem a kollektív teljesítményen a hangsúly.

Hogyan látja ebből a szempontból színjászágunk feladatait? — kérdezzük.

— A színjátszás a közös munka legpregnansabb példája. Nem az egyesek teljesítményén, hanem az egészséges munkán fordul meg az előadás sikere. A kapitalista színművészet éppen ezen a ponton bukott meg, mint művészet. Az egyén szférálásán keresztül csak a gazdasági lehetőségeket hajhászta a vállalkozó. Azzal pedig, hogy a sztár köre, mint staffage, olcsó és gyenge színészeket szerződteztett, elvesztette a produkció művészi nívótát. A közeljövőben olyan fordulóponthoz érkezünk, melynél a sztár fogalma teljességgel megszűnik — fővárosi viszonylatban és. Mert vidéken sohasem voltak sztárok. Szerénységet, elmélyülést találtunk a vidéki színésznél nem pedig sztári pózokat. — fejezte be

nyilatkozatát Solti Bertalan.

A debreceni színház vezetője, mint a fentiekből kitűnik: jól látja a megoldásra váró feladatokat. Kétségtelen, hogy a színház az utolsó hónapokban nagy lépéseket tett a fejlődés útján, bár maradt bőven megoldatlan probléma az új idényre.

A közeljövő feladatai során első sorban a színház műsorpolitikát teljesen abba az elvi, eszméi egységbe kell forrasztani, amelyet a népi demokrácia a kultúrában megkíván valóítani. Ki kell küszöbölni a színház műsorpolitikájából a ma még felbukkanó burzsoa ideológiai befolys maradványait is, ami főként a könnyű műfaj terén még felbukkant. Le kell rakni a szocialista-realista fejlődés alapjait.

A színház többi problémája országosan és intézményesen megoldódik a fejlődés során. A ma még egyáltalán nem kielégítő dramaturgiai munka megújításával szőzhet lehet juttatni egy új mondanivalókat hozó új írógárdát, akik a szocializmus építő mai ember kérdéseit viszik színpadra. A dramaturgiai munka gyökere átszervezése sok tekintetben segíteni fog a ma még mutatkozó darabhiányon. Helyesen kiválasztott klasszikusokkal könnyű műfaj terén a „Dohányon vett kapitány” sikere által kijelölt úton haladva bizonyosra vehető, hogy az előkészület évenek tekintetű mult szezon után az új színházi idényben ki fog teljes mértékben bontakozni a színháznak a szerepe, melyet be kell töltenie a szocializmus felé haladó népi demokráciában. (p-s)

— A színház többi problémája országosan és intézményesen megoldódik a fejlődés során. A ma még egyáltalán nem kielégítő dramaturgiai munka megújításával szőzhet lehet juttatni egy új mondanivalókat hozó új írógárdát, akik a szocializmus építő mai ember kérdéseit viszik színpadra. A dramaturgiai munka gyökere átszervezése sok tekintetben segíteni fog a ma még mutatkozó darabhiányon. Helyesen kiválasztott klasszikusokkal könnyű műfaj terén a „Dohányon vett kapitány” sikere által kijelölt úton haladva bizonyosra vehető, hogy az előkészület évenek tekintetű mult szezon után az új színházi idényben ki fog teljes mértékben bontakozni a színháznak a szerepe, melyet be kell töltenie a szocializmus felé haladó népi demokráciában. (p-s)

— A színház többi problémája országosan és intézményesen megoldódik a fejlődés során. A ma még egyáltalán nem kielégítő dramaturgiai munka megújításával szőzhet lehet juttatni egy új mondanivalókat hozó új írógárdát, akik a szocializmus építő mai ember kérdéseit viszik színpadra. A dramaturgiai munka gyökere átszervezése sok tekintetben segíteni fog a ma még mutatkozó darabhiányon. Helyesen kiválasztott klasszikusokkal könnyű műfaj terén a „Dohányon vett kapitány” sikere által kijelölt úton haladva bizonyosra vehető, hogy az előkészület évenek tekintetű mult szezon után az új színházi idényben ki fog teljes mértékben bontakozni a színháznak a szerepe, melyet be kell töltenie a szocializmus felé haladó népi demokráciában. (p-s)

— A színház többi problémája országosan és intézményesen megoldódik a fejlődés során. A ma még egyáltalán nem kielégítő dramaturgiai munka megújításával szőzhet lehet juttatni egy új mondanivalókat hozó új írógárdát, akik a szocializmus építő mai ember kérdéseit viszik színpadra. A dramaturgiai munka gyökere átszervezése sok tekintetben segíteni fog a ma még mutatkozó darabhiányon. Helyesen kiválasztott klasszikusokkal könnyű műfaj terén a „Dohányon vett kapitány” sikere által kijelölt úton haladva bizonyosra vehető, hogy az előkészület évenek tekintetű mult szezon után az új színházi idényben ki fog teljes mértékben bontakozni a színháznak a szerepe, melyet be kell töltenie a szocializmus felé haladó népi demokráciában. (p-s)

— A színház többi problémája országosan és intézményesen megoldódik a fejlődés során. A ma még egyáltalán nem kielégítő dramaturgiai munka megújításával szőzhet lehet juttatni egy új mondanivalókat hozó új írógárdát, akik a szocializmus építő mai ember kérdéseit viszik színpadra. A dramaturgiai munka gyökere átszervezése sok tekintetben segíteni fog a ma még mutatkozó darabhiányon. Helyesen kiválasztott klasszikusokkal könnyű műfaj terén a „Dohányon vett kapitány” sikere által kijelölt úton haladva bizonyosra vehető, hogy az előkészület évenek tekintetű mult szezon után az új színházi idényben ki fog teljes mértékben bontakozni a színháznak a szerepe, melyet be kell töltenie a szocializmus felé haladó népi demokráciában. (p-s)

— A színház többi problémája országosan és intézményesen megoldódik a fejlődés során. A ma még egyáltalán nem kielégítő dramaturgiai munka megújításával szőzhet lehet juttatni egy új mondanivalókat hozó új írógárdát, akik a szocializmus építő mai ember kérdéseit viszik színpadra. A dramaturgiai munka gyökere átszervezése sok tekintetben segíteni fog a ma még mutatkozó darabhiányon. Helyesen kiválasztott klasszikusokkal könnyű műfaj terén a „Dohányon vett kapitány” sikere által kijelölt úton haladva bizonyosra vehető, hogy az előkészület évenek tekintetű mult szezon után az új színházi idényben ki fog teljes mértékben bontakozni a színháznak a szerepe, melyet be kell töltenie a szocializmus felé haladó népi demokráciában. (p-s)

— A színház többi problémája országosan és intézményesen megoldódik a fejlődés során. A ma még egyáltalán nem kielégítő dramaturgiai munka megújításával szőzhet lehet juttatni egy új mondanivalókat hozó új írógárdát, akik a szocializmus építő mai ember kérdéseit viszik színpadra. A dramaturgiai munka gyökere átszervezése sok tekintetben segíteni fog a ma még mutatkozó darabhiányon. Helyesen kiválasztott klasszikusokkal könnyű műfaj terén a „Dohányon vett kapitány” sikere által kijelölt úton haladva bizonyosra vehető, hogy az előkészület évenek tekintetű mult szezon után az új színházi idényben ki fog teljes mértékben bontakozni a színháznak a szerepe, melyet be kell töltenie a szocializmus felé haladó népi demokráciában. (p-s)

— A színház többi problémája országosan és intézményesen megoldódik a fejlődés során. A ma még egyáltalán nem kielégítő dramaturgiai munka megújításával szőzhet lehet juttatni egy új mondanivalókat hozó új írógárdát, akik a szocializmus építő mai ember kérdéseit viszik színpadra. A dramaturgiai munka gyökere átszervezése sok tekintetben segíteni fog a ma még mutatkozó darabhiányon. Helyesen kiválasztott klasszikusokkal könnyű műfaj terén a „Dohányon vett kapitány” sikere által kijelölt úton haladva bizonyosra vehető, hogy az előkészület évenek tekintetű mult szezon után az új színházi idényben ki fog teljes mértékben bontakozni a színháznak a szerepe, melyet be kell töltenie a szocializmus felé haladó népi demokráciában. (p-s)

— A színház többi problémája országosan és intézményesen megoldódik a fejlődés során. A ma még egyáltalán nem kielégítő dramaturgiai munka megújításával szőzhet lehet juttatni egy új mondanivalókat hozó új írógárdát, akik a szocializmus építő mai ember kérdéseit viszik színpadra. A dramaturgiai munka gyökere átszervezése sok tekintetben segíteni fog a ma még mutatkozó darabhiányon. Helyesen kiválasztott klasszikusokkal könnyű műfaj terén a „Dohányon vett kapitány” sikere által kijelölt úton haladva bizonyosra vehető, hogy az előkészület évenek tekintetű mult szezon után az új színházi idényben ki fog teljes mértékben bontakozni a színháznak a szerepe, melyet be kell töltenie a szocializmus felé haladó népi demokráciában. (p-s)

— A színház többi problémája országosan és intézményesen megoldódik a fejlődés során. A ma még egyáltalán nem kielégítő dramaturgiai munka megújításával szőzhet lehet juttatni egy új mondanivalókat hozó új írógárdát, akik a szocializmus építő mai ember kérdéseit viszik színpadra. A dramaturgiai munka gyökere átszervezése sok tekintetben segíteni fog a ma még mutatkozó darabhiányon. Helyesen kiválasztott klasszikusokkal könnyű műfaj terén a „Dohányon vett kapitány” sikere által kijelölt úton haladva bizonyosra vehető, hogy az előkészület évenek tekintetű mult szezon után az új színházi idényben ki fog teljes mértékben bontakozni a színháznak a szerepe, melyet be kell töltenie a szocializmus felé haladó népi demokráciában. (p-s)

— A színház többi problémája országosan és intézményesen megoldódik a fejlődés során. A ma még egyáltalán nem kielégítő dramaturgiai munka megújításával szőzhet lehet juttatni egy új mondanivalókat hozó új írógárdát, akik a szocializmus építő mai ember kérdéseit viszik színpadra. A dramaturgiai munka gyökere átszervezése sok tekintetben segíteni fog a ma még mutatkozó darabhiányon. Helyesen kiválasztott klasszikusokkal könnyű műfaj terén a „Dohányon vett kapitány” sikere által kijelölt úton haladva bizonyosra vehető, hogy az előkészület évenek tekintetű mult szezon után az új színházi idényben ki fog teljes mértékben bontakozni a színháznak a szerepe, melyet be kell töltenie a szocializmus felé haladó népi demokráciában. (p-s)

— A színház többi problémája országosan és intézményesen megoldódik a fejlődés során. A ma még egyáltalán nem kielégítő dramaturgiai munka megújításával szőzhet lehet juttatni egy új mondanivalókat hozó új írógárdát, akik a szocializmus építő mai ember kérdéseit viszik színpadra. A dramaturgiai munka gyökere átszervezése sok tekintetben segíteni fog a ma még mutatkozó darabhiányon. Helyesen kiválasztott klasszikusokkal könnyű műfaj terén a „Dohányon vett kapitány” sikere által kijelölt úton haladva bizonyosra vehető, hogy az előkészület évenek tekintetű mult szezon után az új színházi idényben ki fog teljes mértékben bontakozni a színháznak a szerepe, melyet be kell töltenie a szocializmus felé haladó népi demokráciában. (p-s)

Az egyenjogúság nemcsak jogot, hanem kötelességet is jelent

Hatalmas munkát végez az MNDSz debreceni szervezete a nyári hónapok alatt

A májusi elsőpró választási gózelem sikeres kivívásának egyik alkotó elemét képezte az MNDSz asszonyainak nagy munkája. A dolgozó nők legötudatosabbjai járták beteken át a városokat, falvakat, községeket. — Százszor népvérelő nő eredményes munkát végeztek. Ezek a lelkes, öntudatos asszonyok nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy azok, akik 1947-ben még Pfeifferre, Barankovicsra és Slachára szavaztak, május 15-én a Népfőntra adták szavazatukat, elismerve a hároméves terv eredményeit és értékelve az ötéves terv új alkotásokkal teli lendületét.

Az MNDSz Debrecenben és Hajdú megyében is jó munkát végeztek. De a választások után nem térnek pihenőre az asszonytársak, hanem ellentétben az előző évekkel, nyáron is dolgoznak, folytatják nagy népvérelő munkájukat. A nyári háromnapos munkaterről beszégettünk Nagy Tibornéval, az MNDSz városi szervezetének ügyvezeivel, akik a munkásság szeretetét és bizalmát emelt a gyári munkapad mellől az MNDSz vezetői tisztébe.

Politikai nevelés

Háromnapos munkaterről lényegében a politikai nevelés továbbfolytatásán van — mondja Nagy Tiborné — Eppen ez: a választást kiértékeljük és az eredményeket tudatosítjuk a tömegekben. Célunk elmentíteni asszonytársainkban a júniusi békekonzferencia határozatát: a béke megvédését. Ismertetjük az ötéves terv részleteit, megmagyarázzuk a tömegeknek az igazi hazafiságot, amely a nemzetköziség alapján áll. Tudatosítjuk asszonyainkkal, hogy az egyenjogúság nemcsak jogot, hanem kötelességet is jelent. Egyik ilyen komoly kötelességünk közé tartozik, hogy gyermekeinket a munkaszüneti iránti szeretetre és hűségére neveljük, hogy ők is építő tagjai legyenek népi demokráciánknak a szocializmushoz vezető úton.

Falujáró csoportot szervezünk, hogy a város és a falu asszonyai közelebb kerüljenek egymáshoz és reméljük, hogy felvilágosító munkánk mellett ezáltal elősegítjük a falu és város közötti választás mielőbbi ledöntését. A szövetkezetek előnyét és fontosságát állandóan napirenden tartjuk. A termés mielőbbi betakarításának szükségességét, a beszületésig végrehajtásának jelentőségét ismertetjük. A kiéleződött osztályharc fokozott éberségre int bennünket, ezért állandóan ébrentartjuk asszonyainkban a kuláké elleni harcot.

Minden előadásunkon és napunkon a Szovjetunió iránti szeretetre és megbecsülésre neveljük asszonyainkat. A népi demokráciák államaival kötött barátság és kölcsönös segélynyújtási szerződéseket összehasonlítjuk a multban kötött megnemtámadási szerződésekkel, amit az uralkodó osztály csak addig tartott be, amíg érdekei úgy kívánták. A jelenben más a helyzet, most a dolgozó nép szempontjai szerint történik minden.

Mindezeket családlatogatásokon, röpgyűléseken, naponokon, asszonykörökön, olvasókörieken, tömeggyűléseken kultúrkörökön, falulátogatásokon tanfolyamokon és bejárásokon középiskolákban keresztül ismertetjük asszonyainkkal.

Háromszorosára emelik a taglétszámot

Szervezési vonalon elhatároztuk, hogy nagy tagloborzási versenyt indítunk a csoportok között. Jelenleg 4.000 MNDSz tag van Debrecenben és ezt a számot szeptember elsőjére háromszorosára 12 ezerre akarjuk növelni. A csoportok tagloborzási versenyét díjazzuk és az első három csoport szép zászlót nyer.

Oktatás, kultúra

Hús asszonykör beindítását tervezzük oktatási vonalon, ebből 5 asszonykört üzemben, 15 asszonykört kerületi csoportjainkban. A központban egy hathezes bejárásos iskolát szervezünk, amely július 4-én indul 25 személlyel. Elsősorban az ügyvezetőket és az oktatási feladatokat hozzuk be erre az iskolá-

ra. — Kultúrgárdát szervezünk minden csoportnál — folytatja az MNDSz ügyvezeleje ismertetőn a kulturális célkitűzéseket. Alapszervezeteinknél színjátzó, tánc, ének, bábjátzó csoportot alakítunk. A bábjátzó mozgalmat kifejlesztjük, minden csoportnál 3—4 asszonnyal bábjátzó tanfolyamot végeztünk. Megvalósítjuk, hogy minden csoportnak bábszínháza legyen. A megyei MNDSz tulajdonában lévő bábszínházzal falukra és tanyákra járunk. Megindítjuk mozgalomszerűen a tömegnévelést. A csoportok anyagi helyzetét figyelembe véve kultúrthozásokat, könyvtárakat létesítünk. Kéthetente kulturális programot tartunk, ahol a kultúrfelelősök politikai tájékoztatást kapnak további munkájukhoz.

Négy egészségügyi, tíz elsősegélynyújtó tanfolyam

Munkaversenyünkhöz tartozik a szociális és egészségügyi munka továbbfejlesztése is. Egészségügyi munkát végeztünk. Ebből a célból négy ötvenes létszámú egészségügyi tanfolyamot indítottunk a Vöröskeresztel karöltve, ahol minden esetben politikai kiképzést is

kapnak az asszonytársak, hogy egészségükre névelőlké váljanak! Tíz harmincas létszámú elsősegélynyújtó tanfolyamot és hat-hat-házibetegápolási tanfolyamot beindítását is tervezzük.

Népegészségőrök munkája

A választásokon jól bevált kórházlatogatási rendszeresítjük, egészségőrök politikai felvilágosító munkát végeznek. Népegészségőrök az iskolai szünetben felkeresik azokat az asszonytársakat, akik egészségi állapotuk miatt gyermekeik tisztántartásáról nem tudnak kellően gondoskodni. Egészségőrök ezeket a gyermekeket megfürösztik, felöltöztetik, rongyos ruhájukat megfoltosztatják. A segítségért hozzánk forduló asszonytársakat a lehetőségeknek megfelelően segítjük, munkához juttatjuk.

„Batyú” az iskolásoknak...

A szülői munkaközösségek is folytatják munkájukat. Minden iskolánál összehívunk egy aktívát, amelyen a szülői munkaközösség választmányára és a pedagógusokra vesznek részt. Megtárgyaljuk úgy a tanítás, mint a tanulás körüli hibá-

DEBRECZEN 6. OLDAL 1949 VI. 26.

kat, valamint a szülői munkaközösségek munkájánál felmerülő problémákat, hibákat, hogy ezek kiküszöbölésével kezdődjék meg az új tanév.

Családlatogatások alkalmával az iskolai tankönyveket összehadjuk azokról, akik minden anyagi megerőltetés nélkül tudják megvásárolni a tankönyveket és odaadjuk azoknak, akik segítségre szorulnak.

Az úttörők táborozásának előkészítéséből az MNDSz is kiveti részét a szülői munkaközösségek keresztlátogatás, úgy anyagi, mint erkölcsi támogatással. Az úttörők táborába el nem jutott gyermekek részére furdójegyeket biztosítunk, kirándulásokra rendezünk. A szülői munkaközösségek a kollégiumokban menő szegény gyermekek részére „batyút” készítenek, amelyben ruhabeműek és tisztálkodási eszközök lesznek.

Nagy sportünnepély

Ezek a háromnapos munkaterrünk nagy feladatai, amelyekhez még szorosabban hozzátartozik a júliusban rendezendő egész megyéi felőlelő hatalmas sportünnepélyünk. Asszonyaink a nyári folyamán MHK próbákat tesznek, mert a komoly munka után a sport felüdülést jelent! — fejezi be nyilatkozatát Nagy Tiborné.

Kibujt belőle a kulák

A DEFOSz egymásután megtorolja a visszaéléseket

A demokrácia falusi elődjé a kulák, a választások előtt takarított változtatott. A kapitalizmus falusi erőinek visszaszorítása, a kizsákmányolás lehetőségeinek lecsökkentése, melyet elsősorban a dolgozó parasztság harcos szerve, a DEFOSz vívott ki, arra kényszerítette az évtizedekig a dolgozókat elősködő falusi harcosokat, hogy új álarcban mutakozzanak.

A kulák, miután látta, hogy hasztalan minden fenekedése, megújuló mesterkedése, helyzetének mindenre elszánt védelmezése s támadása a nagyobb harcra szól, a kiváltélagainak megtartása érdekében demokráciánk intézményeit és vezetőit ellen: új fortélyhoz folyamodott. Látszólag elcsendesedett, mintha abbahagyta volna uszításait, mérgekeveréseit és május 15-én elment leszárvani a Népfőntra.

Ez történt a Hajdúságban is több községben. Egyes helyeken, ahol felütötte fejt, mint Lőcsei Pál találon megállapította: „a jó kulák rohadó opportunistá hangulata, ahol amúgyis megvolt a hajlandóság az osztályellenességgel való megbékülésre... ott ez a komoly veszély támadt, hogy a kulák-mánóver sikerrel fenyeget. Voltak, akik nem látták be, — ismét Lőcsei idézzük — hogy: „az árnyék senki sem ugorhatja át, aki éveken, vagy évtizedeken át dolgozókon elősködött, az egyik napról a másikra nem adja fel a reményt, hogy a kizsákmányolás lehetőségét visszaszerezze.”

A demokrácia álcázott elleneségeiből valóban, — három és fél éven át egy fillér bért sem adott alkalmazottjának. Arva Ferencnek, akinek vak édesanyját is támogatnia kellett volna, keresetéből. Mikor a DEFOSz megyei vezetőségének tagjai kiszálltak kivizsgálni a helyzetet, a fiatal fiút az istállóban hihetetlen piszokban, emberetlen állapotok között találták. Munkaadója látástól vakulásig dolgoztatta, de ezért sem fizetést, sem emberséges bánásmódot és megfelelő lakást nem kapott.

A másik Lajter, Lajter Péter szintén csepi kulák 15 hold földje mellett még 100 holdat bérelt a melegeleg Balmazújvárosban a közelmúltban vett egy házat, Megfogadta Hargánvi László munkavállalót akinek 10 hónapi munkáiért egy fillért sem fizetett, mindössze egy nadrágot és kabátot csináltatott neki zsákanyagból.

Nem sokkal maradt el tőlük munkásságában Lajter Imre, aki 30 hold bérleten alkalmazott munkásának 7 hónapi munkaidőre egy pár rossz cipőt adott, más semmit. De nézzünk szét egy kicsit vidéken.

VAMOSPÉRCSEN

az eberen örkölő népi szervek leplezték id. Szatmári Lajos Bolya tanyai lakos 90 holdas kulákot, ki traktorát szétverte és az alkatrezeket eldugta, nehogy a termelés szolgálatába állíthassák. 18 mázsa vetőmagfeleslegét elrejtette. A közellátásnak olyan sovány sertést akart beadni, hogy zörgött a csonkján. Ugyanakkor kamrájában két nagy bódón (80 liter) zsirt találtak s a sertéshúst a podró ette kamrájában.

Popper László vámospércesi Bolya tanyai 80 holdas kulák Szilágyi Zoltán 12 éves alkalmazottját nem engedte iskolába, nehéz munkával nyúzta és 3 hónapra 100 forintot fizetett neki.

NAGYFÜLÖPON

Terdik János kulák, aki az egyik

DEFOSz taggyűlést is megkísérelte megzavarni, kiuzsorázta ocséldjét, nem akarja a kollektív szerződésben biztosított munkadíjat fizetni. Még ma is mindent elkövet, hogy a dolgozó kisparasztságot befolyásolja.

H. Fekete János hajdúsóbozslói Ökörföld-dűlő: 70 holdas kulák Heráki József menhelyi gyermeket magához vette. Agyonoldoztatta, ütötte, verte a szerencsétlen fiút, aki aztán egy napon nem bírta tovább, megökött tőle. Most a DEFOSz beidézte és 6.000 forint elmaradt illetményt fizetette meg.

Oldalakat lehetne teleírni hasonló esetekkel. Győrfi János, Nórósi József, Mocsári Imre, a DEFOSz megyei titkárságán naponta 15—20 hasonló panasz ügyében intézkedik a 200 forinttól 16.000 forintig terjedő összegeket állapították meg, amellyel a kulákok munkásainak évek folyamán adósak maradtak.

Ezek az esetek kirívóan mutatják, hogy fokozott éberségre van szükség.

Az aratás idejének helyes megválasztásával országos viszonylatban sokezer vagon kenyérgabonával növeljük a termést

Az ország egész területén rövidesen megindul dolgozó parasztságunk évi legnagyobb munkája, az aratás. A Dunántúlon és az Alföld déli részein már megkezdtek az őszi árpa és a rozs aratását, a búza is beérés előtt áll. Most a legdöntőbb kérdés az aratás idejének helyes megválasztása, mert ezzel országos viszonylatban sokezer vagon kenyérgabonával növelhetjük a termést. A korai aratás éppen olyan káros, mint a késői.

A kísérletek és vegyvizsgálatok bebizonyították, hogy a búzát a második érsi szakaszban, tehát a viaszérésben kell aratni. A búza ekkor a legacélosabb, a legmagasabb fajsúlyú és a legkiválóbb minőségű sikért tartalmazza. Ha túlérni hagyjuk a búzát, a magok lisztesek, könnyebb fajsúlyúak lesznek, ami a liszt minőségét rontja. A túlerőlt búzának nagy a pergis vesztesége, holdanként elérheti a 100 kilót is, ami egy hold vetőmagszükségletnek felel meg.

A rozsot ezzel szemben teljes érésben aratjuk, mert itt nincs pergis veszteség és nem romlik a liszt minősége sem. Az árpánál és különösen a sörárpánál nagy lisztaralomra kell törekedni, ezért a búzával ellentétben, az árpát a második érsi szak végén, tehát viasz-érés végén kell aratni. Az ekkor jelent-

kező nagyobb keményítőtartalom az árpa minőségi javulását jelenti.

A zab aratása néhány héttel később kezdődik, mint a többi gabonáé. A zabnál a legnagyobb a pergis veszély, ezért vigyázzunk, hogy túl ne érjen és arassuk a viaszérés kezdetén.

Dolgozó parasztságunknak arra kell törekednie, hogy a termést a lehető legkevesebb szemvesztéssel és a legjobb minőségben arassa le, hiszen dolgozó parasztságunk egész évi munkájának eredményessége és országunk dolgozó népének mindennapi kenyere függ az aratási munkák jó elvégzésétől.

Munkaversenyben a debreceni vadászok

A debreceni vadászársaság népes küldöttsége kereste fel szomban Ménécs János polgármestert. Bejelentették, hogy a duvadak ártására jó eredménnyel folytak a vadászok között a munkaverseny. Eredményeiről a július 31-én tartandó közgyűlésükön kívánunk beszámolni. Kövendő Lajos ny. rendőrezredes és Keresztes Károly, a mezőgazdasági igazgatóság vadászati előadója elmondották, hogy a közgyűlést követően nagyszabású vizsgálóműtatót és agyagámblyó-

versenyt kívánunk megrendezni a nagyerdő stadionban. Ezzel egyidőben érdekes kiállítás akarnak rendezni vadásztrófeákból. A polgármester igérete: tett arra, hogy a város mindenben támogatni fogja a debreceni vadászokat.

Kardos Albert irodalmi verseny

Kardos Albert emlékeztetőre évente rendezett irodalmi versenyt az idén is megtartották. Most a református gimnázium volt a rendező sora az alapítólével értelemben. Mivel az alapítvány megsemmisült a háború miatt, ebben az évben is a résztvevő intézetek adták össze a pályadíjat. Ehhez járult még dr. Kardos Pál 50 forint adománya.

A verseny május 23-án tartották meg Tizenkét érettségiző fiú és leány vett részt, s igen dícséretes eredménnyel dolgozták ki a tételt. Hogyan ítélem meg ma Ady Endre költészetét, ez volt a kérdés, s a pályamunkák igen változatos és szép válaszokat adtak a kérdésre. A sok jól eikerült munka közül Steinka Éva VIII. o. leánygimnáziumi tanuló dolgozta ki, s vált méltóvá az első díjra (50 — forint), a II. díjat (30 — forint) Szűcs Éva szintén a Dóczy leánygimnázium növendéke nyerte, III. díjat (20 — forint) pedig Bartha László VIII. o. ref. gimnáziumi tanuló. Filep István, Tóth Marianna és Kósa Csaba dolgozata is dícséretet kapott. A verseny színvonala igen jó kézzelírtégről és képességéről tanuszkodik. Kíváncsok lennének, ha jövőre a többi intézetek ismét bekapcsolódnának a neves irodalmár emlékeztető mellétképpen őröz nemes versengésbe.

Kollektív szerződést kapnak a házfelügyelők

A minisztertanács letárgyalta a házfelügyelők és segédházfelügyelők szolgálati viszonyával kapcsolatos egyes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló rendelettervezetet. A rendelettervezet értelmében segédházfelügyelő alkalmazni a jövőben nem szabad. Az olyan házban, ahol a házfelügyelő egyedül nem képes ellátni teendőit, második házfelügyelőt lehet alkalmazni. A házfelügyelők munkafeltételeit kollektív szerződés állapítja meg. A rendelettervezet szerint azoknak a házaknak házfelügyelővel, amelyekben 3, vagy ötnél több bérlemény van, a házfelügyelő szolgálati szerződést 15 napon belül meg kell kötni.

Közszemlén a gazdálajstrom

Felhívom a gazdálkodók figyelmét, hogy az 1949—50. évről elkészített gazdálajstrom június hó 25-től 28-ig lesz közszemlén. Ezen idő alatt minden gazdálkodó nézze meg a Gabonairódn Városháza főemelet 8—12 szobáiban, mert az adatok ellen csak ezen idő alatt van fellebbezésnek helye. Írásbeli fellebbezés a Közelelmzési Központban, Vöröshadsereg útja 23. sz. alatt adandó be.

Arató-cséplőgépek, burgonyavetőgépek készülnék az ötéves terv során

Mezőgazdaságunk fejlesztése és megélő pépeknek korszerűsítése iparunk egyik központi feladata. A korszerű gépek részben a hazai részben a külföldi gépek fegyelmbevételével tervezik meg. Traktorainkat a jövőben bizonyos fokig Diesel-típus szerint gyártjuk, mert ezeknek a traktoroknak bevezetése ezer traktorral 100 vagon üzemanyagmegtakarítást jelent. A kukorica kapálógep 3000 szazalékkal tudja felülni az emberi munkafeltételt. Ez azt jelenti, hogy két holdanként 82 forintból 3 forint 40 fillérre eszken a kukoricaápolás költsége.

Mezőgazdaságunk fejlesztése tehát nagyobb terméshozamot, az emberi erő mekímélését, életshívonalunk emelkedését jelenti.

Ismeretlen gépkocsi elgázolta a Sámsoni-úton Gyöngy Fóna 19 éves leányt, Sámsoni-úti lakost. Agyrázkódással és súlyos fejsérüléssel szállították a kórházba.

Feltörté ismeretlen tettes Szentendréssy Béla Széchenyi-utca 57. sz. a lakásában a mesőkonyha afaajtát és hat darab barnafűtő ellopott.

Komoly eredmények a lemorzsolódás elleni harcban

Nagy számban jelentkeznek a munkásság és parasztság gyermekei a debreceni középiskolákba

Népi demokráciánk néhány hónappal ezelőtt döntő harcra szállt a lemorzsolódás ellen. Ez a harc az iskolák tanulói szociális összetételének megváltoztatásáért a munkás és parasztszármazású fiatalok multbeli elnyomottságának, iskolából való kiszorítottóságának megszüntetéséért indult meg. Kialtó igazságtalanság felszámolásáról volt itt szó. Arról, hogy ne 8-9 százalék legyen a munkásfiatalok aránya a középiskolákban és ne 8 százalék a munkás- és paraszthallgatók együttes számaránya a főiskolákon. A népi demokrácia iskoláinak kapui nyitva állanak minden dolgozó ember tanulniaköré és tudó gyermeke előtt. A fontos az, hogy az a dolgozó réteg, mely fenntartja ezt az iskolát, éljen is ezzel a jogával és saját gyermekét küldje az iskolákba. Lássá be minden munkás és parasztszülő, hogy ma érdemes gyermekét taníttatni, olyan perspektívák állnak a ma tanult ember előtt.

MEGNYILT A KÖZÉPISKOLÁK KAPUJA

A küzdelem a lemorzsolódás ellen már eddigi részadataink szerint is szép eredményt mutat. Az új iskolák kiépítése, a tanulmányi segélyek, a népi kollégiumok hálózata ezt eredményezte, hogy már is kétszerannyi gyerek érkezik az általános iskolákból a középiskola kapujához, mint a multban. Az öt éves terv végére pedig éppen háromannyi. Es e gyerekek közül a tanulásra rátermettek valamennyien bejuthatnak a középiskolába.

Kérdést intéztünk Kis Sándor tankerületi főigazgatóhoz a középiskolába történő eddigi jelentkezésekkel kapcsolatban. A kép, ami a főigazgató szávaiból elénk tárul, rendkívül biztató:

A debreceni középiskolák első osztályaiba — mondotta Kis főigazgató — eddig 1450 tanuló jelentkezett felvételre. A jelentkezettek szociális megoszlása a következő: 521 munkás 374 szegényparaszti, 84 középparaszti, 16 kulák gyermeke, 203 értelmiségi, 252 kisiparos és kiskereskedő gyermeke. — A jelentkezettek közül 898 fű 552 lány. Orvondatosan nagyszámú a jelentkezés a műszaki középiskola gépészeti szakára, ahova 407-en kérték az első osztályba felvételüket.

A SZOCIÁLIS ÖSSZETÉTEL JAVULÁSA

— Ez a szám a lemorzsolódás elleni küzdelem eredményességét, a tanulók szociális összetételének már is figyelemreméltó javulását mutatja — jelentette ki Kis főigazgató.

Valóban az eddigi eredmények debreceni viszonylatban azt mutatják, hogy a középiskolák első osztályába jelentkezettek mintegy 35 százaléka munkás, több, mint 25 százaléka pedig szegényparaszti és 7 százaléka középparaszti szülő gyermeke. Ha tekintetbe vesszük, hogy — Földes Ferenc kiváló tanuló — a letűnt rendszerben Debrecenben a szegényparasztság és munkásság gyermekeiből alig 5 százaléka került ki a középiskolai tanulókra és a felszabadulás után mutatkozó legjobb eredmények is csak 15 százalék körül jártak ezek az adatok a lemorzsolódás elleni harc eredményességét tükrözik.

Ezt a küzdelmet az eddigi eredmények után még fokozni kell. Már az eddigi sikerek is jelentős lépésnek számítanak a Magyar Dolgozók Pártja által hirdetett program egyik egyik fontos pontjának megvalósítása felé, mely szerint: „az általános műveltség, a szakudás, a haladó nemzeti és emberj kultúra kincseit hozzáférhetővé kell tenni a dolgozó nép széles rétegei számára, megszüntetve a vagyonszociális műveltségi monopóliumát.”

Míg a régi iskola-rendszer a kiváltságos iskolája volt, ma az iskola az egész népé. Es ezt a lemorzsolódás elleni küzdelem eredményességét tükrözik.

Hordó! Ujjonnan való készítését és javítását jutányos áron vállalja Mezőgazdasági Kisipari Termelő Szövetkezet (Velt huzáraktanya.) Kisálmósnál.

menységét bizonyító adatok mutatják, hogy a nép valóban élni kezd jogával s megindult azon az úton, amelyet a magyar nép nagy vezetője, Rákosi Mátyás jelölt ki számára, amikor anyaföldjé beszédeiben különös nyomatékkal mutatótt rá, hogy ma már ahhoz, hogy valaki élni tudjon a maga és hazája javára a szabadság jogaival, nem-

csak e jogok, a gazdasági lehetőségek, hanem a kultúra, a műveltség is kell. Az a jó állampolgár, aki elég tudással rendelkezik ahhoz, hogy megértsa és megértse az özszeffüggéseket a maga mindennapi munkája, magatartása és nemzete sorsa, sőt ezen túlmenően a nemzetközi viszonyok között.”

Ratkó Anna beszél ma az MNDSz békegyűlésén

Délután négy órakor kezdődött a békegyűlés az Arany Bikában. Az MNDSz debreceni szervezete ma délután négy órai kezdettel az Arany Bika dísztermében békegyűlést rendez. A békegyűlésen Debrecen aszszonyi állást foglalnak a béke mellett, amelynek frontján szilárdan állunk a Szovjetunió vezető-

sevel. A békegyűlésen Ratkó Anna az első női miniszter mond beszédet.

A békegyűlés iránt nemcsak Debrecenben, hanem a tanyai csoportoknál is nagy az érdeklődés.

Visszaélések miatt letartóztatták a szováti földműveszövetkezet négy vezetőjét

A debreceni törvényszék vizsgálóbírója előzetes letartóztatásba helyezte Kulcsár Imrét, a hajdúszováti földműveszövetkezet vezetőjét, valamint Antal Jánost, Olajos Jánost és G. Nagy Jenőt, a szövetkezet igazgatósági tagjait. Kulcsárék visszaélve a szövetkezet nevével, saját hasznukra sertéseket vásároltak fel és

adtak tovább a sertésforgalmi nemzeti vállalatnak.

A szövetkezetek ügyvitelében nem szabad előfordulni a legcsekélyebb visszaélések sem, mert az ilyesmi árt a szövetkezeti mozgalomnak. Éppen azért a visszaélést elkövetőkre súlyos megtorlás vár.

A bércséplesi rész újabb megállapítása

A Hivatalos lap június 13-i száma közli a bércséplesi rész újabb megállapításáról szóló rendeletet:

A búza, rozs, kétszeres, árpa,

1. Magánjáró gépek:

1. ha az üzemenyagot (tűzelőanya g, vízfordás, stb.) a csépel-

2. ha az üzemenyagról a cséplő géptulajdonos (bércséplesi) gond-

2. ha az üzemenyagot (tűzelőanya g, vízfordás, stb.) a csépel-

2. ha az üzemenyagot a cséplő géptulajdonos adja de a vontat-

3. ha az üzemenyagot a cséplő géptulajdonos adja (bércséplesi)

és a vontatásról is gondoskodik

A megállapított bércséplesi rész legmagasabb és egyben legalacsonyabb résznek tekintendő, ettől eltérő bércséplesi részt követelni vagy elfogadni nem szabad.

A géptulajdonos abban az esetben, ha ezalmafelvontó (elevektor) is alkalmaz, a bércséplesi egyébkénti körülményeinek megfelelően a meghatározott cséplési részén felül további 1-1 százalékok számíthat.

Azokon a vidékeken, ahol a gazdaság tanyarendszerben folyik, valamint a cséplőgépek vontatása

zab és köles bércséplesi rész elvégzéséért követelhető cséplési rész a következő:

3.6%

4.6%

3.1%

4.1%

4.6%

nehéz homokos talaj, nehezebb útviszonyok, vagy nagy távolságok miatt — csak jelentékeny nagyobb üzemenyag felhasználással, illetőleg költséggel történhetik, a követelhető cséplési részhez további 1-1 százalékok számítható.

A géptulajdonos (bércséplesi) azonban ennek a többletnek a felszámítására csak azon a területen végzett cséplésnél jogosult, amelyet a Magyarországi Bércséplesi és Géptulajdonosok Országos Szövetsége Járási Főosztályának a DE-FOSz javaslatára előterjesztett ké-

— ooOoo —

KISKERESKEDŐK EGYESÜLETE, MINT A KISOSZ TAGJA HIREI

Felhívás a textilkereskedőkhöz. — A szakosztály legutóbbi ülésének határozata értelmében 1. hó 27-i forgalom 5 százaléka a textilkereskedők és ártórék nyaralatai akciójára fizessék be Gyula Sándor pénztáros kártyáival. — A kereskedők kötelessége felkéri az adóhatárolkos tagjait, hogy adókat 3 napon

DEBRECZEN 7. OLDAL 1949. VI. 26.

relmére a területileg illetékes közelművelési felügyelőség július hó 10-ig, de legkésőbb a helyileg általános cséplés megkezdése előtt kijelöl és erre frásban engedélyt ad.

A bércséplesi végző gépekhez szerződöteti munkások (munkáscsapat) részére járó munkabért (részbért), a jelen rendeletben megállapított bércséplesi részről függetlenül kell kiszolgáltatni.

A meghatározott járandóságon felül a megállapított cséplési részhez semmilyen címen (társadalombiztosítási járulékok, illetményadó, stb.) további felszámításnak helye nincs.

A cséplőgépek műszaki felügyel-tére és kiszolgálására szerződötett gépész, segédgépész (fűlő),

valamint az iratok készítését — a fennálló jogszabályoknak megfelelően természetben, vagy készpénzben — a bércséplesi részről kell kifizetni.

Az 1. paragrafusban fel nem sorolt termények csépléséért követhető bércséplesi részt az illetékes területi felügyelőség közfőnöki felügyelőség állapítja meg az érdekeltektől hatóságok és érdekképviseleti testületek (DEFOsz, Járási Gazdasági Felügyelőség, Magyarországi Bércséplesi és Géptulajdonosok Országos Szövetsége) meghallgatása mellett. A vonatkozó határozatot az érdekeltek részére frásban kell kiadni s annak egy példányát az Országos Archíválhoz fel kell terjeszteni.

Gyalázta a demokráciát az 52 holdas kulák, három évi börtönrre ítélték

A debreceni népbíróság öttagú Baecker-tanácsa előtt állott szombaton Kaposi Gyula 52 holdas tisztapolgári kulák. Kaposi a felszabadulás előtt éveket ült a szegedi Csillag-börtönben gyilkosságért. A bíróságban több mai vezető államfőfíval találkozott, akik meggyőződésükért szenvedtek büntetést. Kaposi az elmúlt

évben többször gyalázkodó, hamis állításokat tett az államfőfiakról, majd a demokráciát is gyalázta. Kijelentéséért a népbíróság előtt kellett felelnie. A tanuallomások igazolták a vádat, a népbíróság háromévi börtönrre, vagyona felének elkobzására és tíz évi hivatali és politikai jogvesztésre ítélte.

Engedélyhez kötik a pedikűr ipart

A hivatalos lap mai száma közli a kereskedelmi miniszter új rendeletét, amely a lábapoló (pedikűr) ipart iparengedélyhez köti a jövőben. A lábapoló ipar gyakorlására a rendelet hatálybalépése után csak az iparhatóságokhoz megkí-vánt általános feltételekkel felül — hitel érdemlően igazolja, hogy a lábapolótanfolyamot, amelynek időtartama 3 hónap, vagy a fűrdőstanfolyamot elvégezte és a képezítő vizsgát sikerrel letette.

A tanfolyamot a Kisiparosok Országos Szabadszervezete köteles szervezni és fenntartani. A tanfolyamra felvehető hallgatók számát a KIOSZ meghallgatása után a népbírósági miniszterrel egyetértve, a belkereskedelmi miniszter állapítja meg. A lábapolóipar gyakorlása az iparhatóság és a Közegészségügyi Hatóság ellenőrzése alatt áll. Azok akik a lábapoló ipar gyakorlására a rendelet hatálybalépése előtt nyertek iparjogosítványt, iparukat továbbra is gyakorolhatják, de a ma megjelent rendelkezések rendelkezései az ilyen személyekre is kiterjednek.

KISKERESKEDŐK EGYESÜLETE, MINT A KISOSZ TAGJA HIREI

Felhívás a textilkereskedőkhöz. — A szakosztály legutóbbi ülésének határozata értelmében 1. hó 27-i forgalom 5 százaléka a textilkereskedők és ártórék nyaralatai akciójára fizessék be Gyula Sándor pénztáros kártyáival. — A kereskedők kötelessége felkéri az adóhatárolkos tagjait, hogy adókat 3 napon

Kaszások a fák alatt

Írta: MÓRICZ ZSIGMOND

Az emberek, ha a munka szünetel, ma is még legzízebben a háborúról beszélnek. Már tizenötéztendeje, meg tizennyolc, de nem tudnak betelni vele. Az ember szeret beszélgetni. Saját magáról nagyon szeret, de arra viszont senki se kíváncsi; ezért mégis csak a leg nagyobb dolgokról beszél legzízebben. A mások dolgáról.

Igy aztán, mielőtt kicsit kiöntik a telijét, belemarkolnak zsákba s megint csak a hadak ügyeiről van szó. Szórák, a szélben rostálják s közben már az ocsúja kihullott, elfújta a szél, csak a java maradt az emlékeknek, az öregie, az elfeledhetetlen események, melyeket nem akarnak a sírba vinni magukkal. Elmondják, hogy a figyelő gyermekek is hadd hallják, hadd tanuljanak belőle. Hadd vigyék magukkal a jövőendő életükbe, hogy hátha hasznát veszik valaha.

A kaszások szegény emberek. Azok a háborúban is szegények voltak. Nem volt sarzsójuk, csak puskájuk, meg grándójuk, meg éhes gyomruk. Ott állottak a háborúban a poszton s hajtották őket akkor is, mint az állatokat, — most is úgy hajtja őket az élet. A szegénység az ő örökös uruk, annak a zel-

kedni... Mindjárt hozták a magyar ezredeket is lefelé az orosz frontról. Hát mit csinál akkor az én tábornokom? Barátom, van ott egy folyó, a Tályament. Fent a hegyekben. Viaduktok. A mi tábornokunk urunk nem szolt senkinek, megfrakja a hidakat, megerősíti. Mária Terézia rendre pályázott. Nagy volt az öröm, mindenki mondta, hogy báró lesz belőle. Befogta az olasz királyt, az egész vezérkarral meg vagy kétszáz ezer hadseregével. Nem volt annak egérujt semerre.

— Megtelefonálják Bécsbe a királynak. Hát barátom... Mi történik... Mánnap hainalban jön a tábornok hajadontövele, mint egy bolond, nem lehetett vele beszélni. Leült egy asztalnál, a tenyerébe hajította a fejét és sírt... Sírt az a derék ember, úgy srt, mint egy gyermek... Tudják-e mi történt?

A király öfelsége megparancsolta, hogy a hidakat ki kell frésíteni... Szabadon kell hagyni, míg az olasz király el nem masirozik a fogoly hadsereggel... Igen. Kieresztették őket. Mehettek haza makarónit enni... Nem volt szabad elfogni egy királyt...

— 1917-ben az olasz fronton én egy osztrák ezredeshez kerültem a kiegészítőből. Úgy hozta a sors, hogy éppen a tábornok úr, bizonyos Goldinger tábornok úrnak az irodájában lettem beosztva. Az egy nagyon derék, nagyszerű egy ember volt. Mintha nem is német lett volna. Olyan hős volt és olyan okos, hogy csoda.

— Akkor volt ez, mikor az olaszok kiugrottak a szövetségéből és ránk jöttek. Az olasz király maga jött fel, hogy egy-kettőre végezzet velünk Nagy veszedelem volt. Mindenképp káromkodott, szidta őket, hogy megint új fronton kell ver-

királyt elfogni nem szabad.

— Fenét — mondta Barmos gazda. — Olasz lány volt a király felesége; nem szivelt a fajtája vesztét és az urának egész éccaka könyörgött, meg parancsolt, hogy szabadítsa ki az olasz királyt. E volt...

A fűzalat a foga kiköpte, megrágta s messze kiköpte.

— Mer a királyok másképp nézik a háborút, mint a népek... Tudom én az egészet, ott beszéltek meg előttem a tiszturak. Mer a királyok az csak egy család Az mind ayaló rokoni, a muszka cár, meg a német cászárr, meg az angol, mind rokoni. A királyok mind összeházasodtak. Nekik az volt akkor az ízet, hogy a népek hadd verekedjenek, de az nem volt ízet hogy ők is bajba kerüljenek... Ki kellett érezteni a királyt... Az király megszegte a barátságát az országgal az nem volt baj, hanem az, hogy még ő is ott maradjon, az baj volt...

Azért mondom én, hogy másképp van a háború mint ahogy az iskolába tanítják, meg ahogy a papok prédikálják...

— Hát géduram, minden szentnek maga felé hajlik a keze.

— Igen — mondta komolyan Barmos gazda —, de azért erről nagyon beszélgesetek, én is sajnálom, hogy eljár a szám. (1923)

H I R E K

Várható időjárás: Mérsékelt szél, felhőfelvonulások, néhány helyen, főleg a délutáni órákban záporosodó, zivatar. A hőmérséklet fokozatosan emelkedik.

Ügyeletes gyógyszerárak: „Kigyó”, Vöröshadsereg-útja 31. „Csillag”, Arpad-tér 1.

Hathónapos közgazdasági tanulmányra hívták be Pinczés János, Debrecen munkástanácsnok-főjegyzőjét és Rózsa Lajos munkástanácsnokot, az árvászek vezetőjét, valamint Kobos Irén fervegbiroztot, Ménes János polgármester helyettesítéséről alymódon határozott, hogy a jog- és pénzügyi ügyosztály veze ését maga vette át, Rózsa Lajos teendőit a VAOSZ-ban Kántor László főszámvevő közezi, az árvászeket Csóka Vilmosné vezeti a munkástanácsnok távolléte alatt, a tervmegbízotti teendőket pedig Kálldor Eliza, a szociális ügyosztály vezetője végzi.

Református isentiszteletek vasárnap. Nagytemplom 8 órákor Ezenes L., 10 órákor dr Ferenczy K. Kistemplom 9 órákor Uray S., 11 órákor dr Horvay L., 5 órákor evangélikáció, Kossuth-u. 10 órákor Baja M., 4 órákor Birinyi J., Károli G-tér 9 órákor Berényi J., 8 órákor evangélikáció, Ispótyai 10 órákor dr Farkas P., Arpad-tér 9 órákor dr Hegyaljai Kiss G., 8 órákor Kürthy K., Homokker-10 órákor Kovács J., 6 órákor Kovács J., Szabadság-elep 10 órákor lelképásztorváltásztás Kulcsár D., 4 órákor ifjúsági evangélikáció, 6 órákor evangélikáció. — Csapóker 10 órákor Harsányi P., 6 órákor dr Dancsházy S., Kerektelep 10 órákor Madarász J., 3 órákor Madarász J., Egyetemi templom 11 órákor E. Kovács J., Kórház és Klinikák Koncz és Pógyor, Széchenyi-ker: 9 órákor dr Kaimár L., Fogház Kántor J., Augusztus-szombatium negyed 10 órákor Pógyor L., Nyulási iskola 10 órákor E. Kovács József. Téglyáskert 10 órákor Zsifos J., Szoboszlai-út 4 órákor Zsifos J., Rákosi-telep 9 órákor Pál A. — Wolaffka-telep 3 órákor Szendrey G., Menhely 11 órákor Zerg G. — Tanyai isentiszteletek: Pac 10 órákor Szendrey S., Kőszegszeg 9 órákor Siposs I., László-utya 12 órákor Sipos L., Elep 3 órákor Sipos S., Halap 10 órákor Molnár Gy., Vedres-dűlő 9 órákor, Ebes 11 órákor, Kisnacs 3 órákor Nagy S., Bánk 10 órákor, Diószegi-úta 2 órákor Tóth F., Fancsika 10 órákor, Mézeshegy 3 órákor Erdei K.

Isentiszteleti rend az evangélikus templomban (Miklós-utca 3. szám). Vasárnap 10 órákor a templomban 3 órákor a vasgongyári állami iskolában isentisztelet, 6 órákor bibliaközösségi összejövetel a tanács.ereben. — 10 órákor Berettyóújfaluiban, 4 órákor Biharkeresztesen szórvány isentisztelet lesz.

Baptista gyülekezet (szappanos-utca 23.) isentisztelete. — Vasárnap 9 órákor imaáhitat, 10 órákor isentisztelet, 11 órákor gyermekisentisztelet, bibliaóra, 5 órákor isentisztelet, utána az ifjúság vallásos estélye. Szerda 7 órákor bibliaóra. Péntek 7 órákor imaáhitat.

Áramszünet. Értessítjük a villamosáram fogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközrendő javítások miatt f. hó 26-án, vasárnap 4 óráól 10 óráig a következő helyeken az áramszolgáltatás szünetelni fog: Teleki-, Timár-, Vigkedvü, Halap-, Varga-, Szent Anna-, Kandia-, Zöldfa-, Batthyány-utca, Méliusz-tér, Kossuth-, Burgundia-, Domb-, Montá ezredes-, Kigyó-, Vár-, Csapó-utca eleje, Nyomatató-, Szappanos-, Veres-, Köcsény-, Mezena-, Maróthy György-, Faragó-, Egymalom-, Rákóczi-, Ebtvös-, Ajó-utca és Péterfia-utca ápratlan oldala. — Elektromos Gázművek.

9 találatos tó szelvényeidef ne dobd el, mert össze gyűjtve azo kas, vígaszdíjban részesülhetez.

RÁDIÓMUSOR. Vasárnap. — Kossuth-rádió: 7: Reggeli zene. 8:20: Szív küldi szívnek szívesen. 9: Hanglemezek, 9:30: Református vallásos félóra a stúdióból. 10: Unitárius isten istent. 10:45: Küllügyi negyedóra. 11: Csajkovszkij: Szlav induló. 11:15: Kamarazene. 12:15: Vidám muzsika. — 13: Leh Hughes tánczenekara játszik. 13:30: Hangosulás. 14:15: Ünnepi hanglemezek. 15: Bura Sándor éngányzenekara magyar nótákat muzsikál. 16: Engel István zongorázik. 16:30: Bartók és Kodály műveiből. 17:10: Tánczenekar. 18:15: Szilonzene. 18:30: Falurádió. 19:30: Hangszerszólók. 20:50: „Rádiót a dolgozóknak!” 22:15: Hangképek a vasárnap sportjáról. 22:30: Totóhírek. 23: Cesar Kranck műveiből. Pe:őfi rádió: 8: Kápi-Krállk Jenő orgoná. 8:40: Szórakoztató zene. 9: Fejlődő séta Zenepotámiában. 10: Zenepotámi postája. 10:15: Szórakoztató zenetari művek. 11:15: Képek, szobrok, rajzok, Kis riportok a képzőművészet világából. — 11:30: Orosz filmclak. 11:40: Vasárnapidéi Rádiószínház. 12: Térzene. 13: A Néphadsereg híradója. 13:20: Szív küldi szívnek szívesen. 14: Budapesti Hangversenyzenekar. 15: Nagy ebédszélők. Lenin szobra. 15:20: Lukács Pál mélyhegedűn játszik. 15:45: Ilés Béla vasárnapi krónikája. 16: Rádiót a dolgozóknak. 17: Magyar Parnasszus. 17:40: Komoly zene — vidám zene. 18:30: Stúdió operett, Aranyvirág. 20: Zenekari művek: 20:30: Vasárnapesti szerenád. 21:15: Les Preludes. 21:35: Mit hallunk holnap? 21:40: Szimfonikus táncszámok. 22: Színes szóttes. 23: Műsorzárás.

A Ref. Kolégium tanítókép-ző-intézetének utolsó évfolyamánként végzett 47 tanfőja a képe-sítő vizsga sikeres befejezésével keilemes hangulatú búcsúszövev-rát rendezett a Belváros-éiterem-ben, a tanári kar, valamint Bácskai János nyelregyházi tanfelügyelő, kormánybiztos részvételével. A vacsorán Tóth Ferenc és Varga György köszöntötte a résztvevőket.

A Közalkalmazottak Nyugdíjas Szakszervezet vezetőisége felkéri tagjait, hogy f. hó 26-án, vasárnap délelőtt 10 órákor a Tükár beszámolóján teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

A rádió több budapesti üzembn végzett „bemondó-meghallgatást”. Ennek eredményekéül két üzemi munkást próbaidőre hívták be, hét munkást pedig esti tanfolyamon készítenek elő rádió-bemondónak.

Izgatott a március 15-i ünnepe-ségben — nyolchónapi börtönt kapott. Kismarján Bakó Vince 52 éves földműves az elmúlt év március 15-i ünnepe-ségben gyalgatta az egyik demokratikus pártot és izgatott kijelentéseket tett. A debreceni népbíróság öttagú külölc-tanácsa ezért nyolchónapi börtönrre, öt évi hivatali és politikai jogvesztésre és vagyona ötödének elkob-zására ítélte. Bakó fellebbezett, így az ügy a NOT elé kerül.

A vasárnapi versenyek után hétfőn toto eredményhirdetés és 8 nap után a nyeremény a kezében van.

Amikor megtudta, hogy nyolc gyermeke van a kárvallatnak, visszavitte a lopott holmit a tolvaj. Ricsi Gyula debreceni, Kóleséry Sámuel-utcai lakos asztalossegédet dr Szabó Márton vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte. Ricsi a hajdúszováti úton fákát vágott ki, a környékbeli kerék gyűmölcsfák megdézsmálta, majd egy éjszaka be-tört Kulcsár Lajos Kassa-úti lakatosműhelyébe és onnan külön-böző szerszámokat vitt el. Nem tudta értékesíteni a lopott dolgo-kat és ezért, amikor megtudta, hogy a megtráosított laka osnak nyolc gyermeke van — vissza-vitte a szerszámokat. Kulcsárral együtt ment aztán a rendőrségre a jószívú tolvaj.

ISKOLAI NYOMTATVÁNYO-KAT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bika-bérház.

Zsóffitám, villámgyors férjhezmenetellel nemcsak ellenfe-leidet semmisítetted meg, hanem szépségeddel a Földes-kozmeti-kumok ináddól legrugyogóbbja lettél Földes, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1.

Az Arpad-tér egyházközség családias összejövetele július 3-án délután 5 órákor lesz a gyüleke-zeti teremben dr Erdős Károly professzor előadásával.

A Laborfalvi Róza-csoport vezetősége kéri az asszonytársakat, hogy ma délután fél 4 órára jelenjenek meg.

Dóczy Leánygimnázium 1949. évben végzett növendékei július 3-án délelőtt 11 órákor az intéze-lben találkozót tartanak.

POLOSKAT, MOLYT, LE-GYET, RUSZNIT OLCSON, GYORSAN BOCZKO PUSZT BOCZKO VEGETÉSZMÉRNÖK, RÁKÓCZI 35. TELEFON: 33-67.

Ismeretlen tettes ellen tett feljelentést Bakó Miklós, Ispótyai-utca 1. szám alatti lakos, kinek pincéjéből különböző fehérmémet vittek el.

Hirdetmény. A debreceni Állami mezőgazdasági leányközépiskolában 1949—50. iskolai évre a tanulók előjegyzése megkezdődött. Érdeklődni lehet minden nap 9—13 óráig, Bószörményi-út 62. sz. alatt.

Tokajhegyaljai

(Tolcsvai) sajáttermésű bor oicso árban literenként is kapható. LIKAY, Piac u. 9. emelet.

Temető ügyekben, exhumálások elvégzésére szaktanácsal és régi síremlékek értékesítésére, valamint új sírkötervekkel szolgál közönségünknek Kegyes Ferenc, Mezena-utca 20.

Eltűnt Kiss András 20 éves kőművesegéd. Tegez-utca 77. sz. lakos. Családtagjai bejelentése szerint Kiss június 19-én elment. Vámpórsórsra labdarugó mérkő-zésre és azóta rem adott. Céljeit magáról.

Arverési hirdetmény (16.004/1949. sz.). Elárvereztek 1949. június 28-án fél 3 órákor Debrecenben Nyil-utca 80. sz. a. 3020 fo-riatra becsült bútorok, rádió, egyéb ingóságokat. Varnói Andrá-s bír. végrehajtó.

Arverési hirdetmény. A vá-rosgazdai hivatal f. hó 28-án, kedden délelőtt 10 órákor a hely-színen a lovaszügyi gyékényt a legüzböbet ígérőnek lábán eladja. gazdasági intéző.

Gyászrovat

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Unger István nyug. Nemzeti Bank ténök 79 éves korában elhunyt. Temetése kedden 3 órákor lesz a díszavatatóteremből. Gyászolják: bántatos felesége szül. Pirkler Margit, gyermekei: Ilonka ferjével, Irénke ferjével István feleségével, Kata ferjével, valamint unokái és a kiterjedt rokonság. Gyászlap helyett is Lakás: Bethlen u. 60. Községi Temetőbe.

Fajdalommal tudatjuk, hogy

id. Ujvári István gazdálkodo 60. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 3 órákor lesz a Köztemető II. B. avatatóteréből. Gyászolják: szerető felesége született Bujdosó Maria gyermekével, valamint testvéréi, sógora, kiterjedt rokonság Lakás: Bellegelő 356.

Mély fájdalommal tudatjuk,

ifj. Nagy Kálmán egyetemhallgato 24 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn 4 órákor lesz a díszavatatóteremből. Gyászolják: szerető szülei, nagy-szülei, keresztapja, nagybátyjai, nagynénjei, unokatestvéréi a kiterjedt rokonság, valamint jobbaratjai és jóismerősei. Gyász-lap helyett is. Lakás: Béke-s, 5. sz. Községi Temetőbe

Eljegyzés, házasság

Lőrincz Margitka, Debrecen, Darabos-utca 28. és Lázár János rep. hdgy, Budapest, május hó 26-án Visegrádon házasságot kötöttek.

Horváth Ilkó és Schuszter Zoltán VII. 2-án fél 6 ókor tartják esküvőjüket a Kossuth-utcai templomban.

Jámbor Ferenc gazdálkodo, Faragó-utca 10. és Molnár Ká-tóka, Teleki-utca 25. jegyesek.

Anyakönyvi hírek

Születések: Boros Lajos laka-tos, Széchenyi-utca 44. fiú; La-jos, Czobor István kőműves, Vá-góhíd-utca 10. fiú; Is-ván, Bakó László kőbirtokos, Piacsirta-utca 28. fiú; László, Bodolai Sándor, raklári munkás, Vár-utca 12. leány; Ilona, Habagó Gergely MÁV tűzőr, Doberdó-u. 10. fiú; Imre.

Eljegyzés: Bánhidí József rend-őr műszaki segédittsz, Liget-tér 24. és Fogarassy Ilona, Rákóczi-utca 10.

Házasságok: Hujós Elek ács-ségéd, Homok-utca 109 és Kerek Róza, Móricz-utca 18. Balogh Sándor cipészsegéd, Keresztesi-utca 42. és Kátai Éva, Keresztesi-utca 52. Szűcs János MÁV alk. Móricz-utca 26. és Lőrincz Irén, Vasvári Pál-utca 25. Szentesi Sándor kőművesegéd, Gyepűsor 28. és Szabó Irén, Bellegelő 105. Szabados Lajos téglagyári mun-kás, Zádor-utca 3. és Kovács Klá-ra, Bellegelő 514/7. Moncsék Pál MÁV gyárimunkás, MÁV kolónia és Kálmánczi Erzsébet, MÁV kolónia. Lovász János MÁV mun-kás, György-utca 16-a. és Kovács Emma, György-utca 16-a. Fülöp Zoltán fogtechnikussegéd, Varg-utca 34. és Varga Mária, Kuru-cz-utca 36. Eszenyi Géza, Bethlen-utca 26. és Balogh Judit Bethlen-utca 26. Tóth József gazdálkodo, Kar-utca 44. és Szegi Borbála, Kar-utca 44. Nagy Lajos fm. npsz. Csokonai-utca 31. és Konyári Etel, Csokonai-utca 42. Benaád György lötenyésztési főellenőr, Korponai-utca 5. és Albert Róza, Maróthy György-utca 6.

Halálozások: Sándor Ed. ref. 15 napos, Sámsoni-út 29. László Imre ref. 8 hónapos, Tetétlen. — Ujvári István fm. ref. 60 éves, Bellegelő 356. évv. Hadid: Feren-cné szoc. otthonbeli ápoló ref. 64 éves, Kishegyesi-út 40. Nagy Kálmán egyetemi hallgató rk. 24 éves, Béke-utca 5. Reisz János, Elek romos-művek segédmunká-sa rk., 39 éves, Görbe-utca 15. Trip-sánszky Dezső isk. tanuló ref. 14 éves, Gyermekotthon. Tamás Fe-renc cipészsegéd, Hajnal-utca 2.

Tipusétkezés június 27—július 3-ig az Arany Bikában. Hétfő: Paradicsomleves, serpe-nyös vegyes pörkölt fejes salátá-val. — Kedd: Burgonyaleves, rá-kozt káposzta. — Szerda: Hús-leves tészával, zöldborsófőzelék főthússal. — Csütörtök: Bog-rácsgyulvas, jész buktta. — Péntek: Meggyleves, káposztás kocka. — Szombat: Gombaleves, zöldbab-főzelék borjúszűttel. — Vasár-nap: Zödséges rizsleves, ser-ésült burgonyával.

Az útrőlök nyaraltatása ja-vára az emléklap megváltás to-vábbi eredményei: Városi fürdő dolgozó 45.—, Textilgyári dolgo-zó: 150.—, MÁV igazgatóságól 208.—, D. Lokomotív 100.—, Tég-lási tanulóotthon 120.60., HÉV dolgozó 50.—, Homokkerti MDP, MNDSz, SZPT kúúrgárda 116.—, Hajdúdorogi MNDSz 360.—, Ház-tapási NV 1. sz. 15.—, Rendőrség 300.—, Igazságügy 180.—, Terményforgalmi NV 40.—, MÉ-MOSZ 50.— ferkt.

A HÉV MNDSz asszonytár-sak vasárnap délután 3 órákor gyülekeznek a Csapó-utca 24. szám alatt és onnan csoportosan vonulnak az Arany Bikában tar-tandó békegyűlésre.

KERESKEDELMi NYOMTAT-VÁNYOKAT a Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilin-szky u. 1. Bika-bérház.

DEBRECZEN 8. OLDAL 1949 VI. 26.

Puskin a forradalmár

Ezen a címen tartott előadást dr Bihari Jozsef főiskolai tanár a Magyar—Szovjet Társaságban.

Részletesen kifejtette, hogyan hamisították meg a nagy orosz költőt, majd párhuzamot vont közté és Petőfi között.

A reakció aljasságára jellem-ző — mondotta —, hogy nem ta-gadták meg őket, hanem megham-isították és így ünnepeleék. Az Anyegiben az élet céltalansá-gának ünneplését látták és nem akarták észrevenni a kegyetlen bí-rálatot, melyet a költő gyakorol-kora társadalma fölött, így lett Pe-tőfibtől is nálunk szerelmes versek nyárspolgár-költője.

Puskin az orosz irodalmi élet-be már mint forradalmár dobtant be. Ez a forradalmiság kísérí végig egész pályáján. A dekabrista forra-dalmi kísérlet kudarcá után a cár megkérdezte tőle: mi tette volna ha ebben az időben a közelükben lett volna, habozás nélkül így fe-lt: Azt tettem volna, amit ő! Forradalmi verseivel ápolta a de-kabristákban a szabadság eszmé-jét, számvetésükbe is elküldötte őket. Megmutatta az útát a követ-kező nemzedékeknek, minden nép szabadságharcosának, mert a sza-badság az egész emberiség száma-ra valóban az orosz hőmezők alól sarjadt ki.

Búzakötvénnyel lehet fizetni a vetőmagkölcsönt

Debrecen városi lakó közíg. hatósága a Földművelésügyi Mi-nyiszterlet szerinti, valamint a Gf határozata alapján értesíti az ér-dekelt gazdákat, hogy az államado-sági búzakötvények a vetőmagado-ság kiegyenlítésének határideje 1949 november hó 30-ig lett meg-hosszabbítva. A fenti időpontig be-szolgáltatott búzakötvényt vető-magkölcsönt törlesztésére el kell számolni.

Kedden hortobágyi vásár

Június hó 28. napján (kedden) a Hortobágyon országos állatvá-sár lesz. Ezen a napon a debreceni heti ló- és szarvasmarha-vásár elmarad.

MNDSz nőnap beosztások.

Kedd: Határút 5 ó. Szabó Sándor-né, Kerektelep 4 órákor Had-nagy Ferencné, Rokkantelep fél 6 órákor Szilágyiné, Rákosi-elep 6 órákor Oroszné, Vargakert 6 órákor Csere Lászlóné, Téglyáskert 5 órákor Balla Erzsé, Dolgozók óvónők 4 órákor Kátné, Szabadságtelép fél 4 órákor Szőrné. — Szerda: Lorántffy Zsuzsánna 6 órákor Schvarekopp Éva, Boldog-kert 7 órákor Marsiné, Házilipari tanfolyam 4 órákor Pesi Lajos-né, Erdőgazdaság 6 órákor Zöld Józsefné, Pénzügyigazgató-ság 6 órákor Halm Aladárné, Wolaffkatelep 4 órákor Hersko-vits Jánosné, KISOSZ 6 órákor Marsiné, Vármegyeháza 6 órákor Máthé Mária. Csütörtök: Város-háza 4 órákor Juhász Gézáné, Demke 5 órákor Juhász Gézáné, Gerébtelep 4 órákor Dajka Gabi, Homokkerti 4 órákor Kovács Jó-zsefné, HÉV MNDSz 4 órákor Nagy Tiborné, Kossuth Zsuzsán-na 6 órákor Oroszné, Szendrey Júlia 6 órákor Vagvőgyiné, Nyu-szlas 5 órákor Gyökerezné, Csapó-kert I. 5 órákor Tatár Kiss Lajos-né, Vagongyár Gál Györgyné, Péntek, Klinikai fél 5 órákor Má-thé Mária, Laborfalvi Róza 6 óra Tatár Kiss Lajosné, Teleki Ban-ka 5 órákor Dajka Gabi, Szojori-telep 7 órákor Szabó Károlyné, Csapókert II. 7 órákor Kedvek Lászlóné. Hétfőn délután 3 óra-kor minden MNDSz ügyveze-ő pontosn jelenjen meg a Közpo-tban. Felkérjük a nőnap előadó-kat, hogy hétfőn délután 5 órára jelenjenek meg a Közpotban.

Dr Vikol János teológiai tanárt választották meg a duna-melléki egyházközelet főjegyző-jévé és püspökhelyettesévé.

Ha nem veszi toto szelvényt nem is nyerhetsz.

Sz rés... A M... véség... nagy... nynt... megr... nos p... izóvet... nya, v... véség... A h... agyan... bövesz... a legj... a rom... szony... kratik... nagy... A nem... pusta, a... kapt... kispus... patkók... győdni... ket a... puskás... az VAO... n VAO... J... Az... ma de... mára... utat... debrec... Egrevi... temet... képrez... A m... D. I... dok... ta. A... tesz. A... eüi tek... tudják... lenél... — J... az NB... A... Debr... palta, a... közele... len. A... BSM... akkor... hon, ha... minden... A esz... atzett... ág leg... Nem... Prótár... amenny... hogy... sport é... Ját, seg... mesz... A ist... san t... hogy m... sportm... azt hog... mely s... egy il... ben a... sportk... gát a... 1. 19... Fortza... sportk... ezre e... 2. Az... CTO je... 3. Az... senyso... rát és... velnek... 4. 100... 50 ver... nek ki... 5. Me... torna... pár, üz... ekk, su... A v... NB II... 4v—Aut... tészalka... F-VMAV... ekkvés... ker, I... hánygyá... Hbőször... motív—S... Polgár... Dereske... dűszovát... Ker, I... ke II... Egyto... kerüeti... Nagy... HGYSE k... zés... Lokom... D Lok... nól... Lokom... motív—B... noki mér... H... 4 6 30... 5 6 40... 7 0 0... A mér... zék.

